

Notulen

Vergadering van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum	:	8 juli 2019
Voorzitter	:	dhr. A.Th.H. van Dijk
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. V. Mulder – statengriffie@noord-holland.nl

5

10

15

20

Aanwezig: Mw. R. Alberts-Oosterbaan (SP), dhr. R.J.P. Baljeu (Fractie Baljeu), mw. I.A. Bezaan (PVV), dhr. D.J. van den Berg (FvD), dhr. M.N. Bolkestein (VVD), dhr. M.T. Cardol (GL), dhr. J.J. Carton (PvdA), dhr. M. Deen (PVV), dhr. R.J. Dekker (FvD), dhr. J. Dessing (FvD), mw. S.S. Doevendans (PvdA), dhr. J.W. Dulfer (GL), mw. A. Er (GL), dhr. G.E.E. Everduim (DENK), mw. A. Gielen (GL), dhr. J.P.H.M. van Gilse (VVD), dhr. J. Gringhuis (GL), dhr. G.J.W. Hartog (VVD), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. J.P. Hollebeek (PvdD), dhr. W. Hoogervorst (SP), mw. A.A.J. Jellema (PvdA), dhr. E.W.J. Jensen (FvD), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. E.B. Kanik (D66), mw. A.C. Kapitein (D66), dhr. N. Kaptheijns (PVV), mw. S. Klaassen (D66), dhr. M.C.A. Klein (CU), mw. R.P.M. Kocken (GL), dhr. G.H.J. Kohler (FvD), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), Ines Kostić (PvdD), mw. C.D.M. Kuiper-Kuijpers (CDA), mw. C.R. Larson (VVD), dhr. G.L.J. Leerink (PvdA), dhr. E.J. van der Maas (VVD), mw. M.A.H. van Meerten-Kok (VVD), mw. A. Nanninga (FvD), mw. Z. Pels (GL), mw. W. van Soest (50PLUS/PvdO), dhr. M.C. Steeman (D66), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. K.J. Terwal (VVD), mw. J. Vastenhouw (FvD), dhr. L.Hj. Voskuil (PvdA), mw. A.T.B. de Vries (PvdA), mw. N.M. van der Waart (GL), mw. T.K. van Wijnen (GL), dhr. B.G.P. de Wit (VVD), mw. I. Zaal (D66), dhr. G.R. Zaal (GL), dhr. F.A.S. Zoon (PvdD)

Afwezig: dhr. J. Bond, dhr. I.J.M. Mantel (FvD), dhr. E.M.A. Smaling (SP)

Agenda

Paginanummer

25	1.	Opening en mededelingen	03
	2.	Vaststellen agenda en regeling van werkzaamheden	04
	2.a.	Installatie en beëdiging duo-commissieleden PvdA CDA, PvdD	06
	2.b.	Actualiteiten	07
	3.a.	Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding	07
30	3.b.	Lijst geheimhouding PS	07
	4.	Vaststelling notulen van de vergaderingen van 27 mei en 17 juni 2019	07
	5.	Vaststelling strategische Statenagenda	07
	6.	Vaststelling lijst ingekomen stukken	07
	7.	Voortgangslijst van moties	08
35	8.	Hamerstukken	08
	8.a.	Statenvoordracht 60 Instellen Statencommissies en Rekeningencommissie	08
	8.b.	Statenvoordracht 61 Aanwijzen voorzitters en plaatsvervangend voorzitters Statencommissies en Rekeningencommissie	08
	8.c.	Statenvoordracht 49 Aanwijzen 3e vaste lid van de Programmaraad	
40		Rekenkamer	08

	8.d.	Statenvoordracht 62 Aanwijzen vertegenwoordiger en plaatsvervanger algemeen bestuur Plassenschap Loosdrecht e.o. uit het college van GS	08
	8.e.	Statenvoordracht 63 Aanwijzen vast plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur gemeenschappelijke regeling Waddenfonds uit het college van GS	08
45	8.f.	Statenvoordracht 53 Onteigening Brug Ouderkerk aan de Amstel	08
	8.h.	Statenvoordracht 55 Zienswijze ontwerpbegroting 2020 en jaarstukken 2018 van de Omgevingsdienst IJmond	08
	8.i.	Statenvoordracht 56 Zienswijze ontwerpbegroting 2020 en jaarstukken 2018 van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	08
50	8.j.	Statenvoordracht 57 Zienswijze ontwerpbegroting 2020 en 1e begrotingswijziging Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek	08
	8.k.	Statenvoordracht 58 Zienswijze ontwerpbegroting 2020, jaarstukken 2018 en resultaatbestemming van de RUD Noord-Holland Noord	08
55	8.l.	Statenvoordracht 59 Zienswijze financiële stukken recreatieschappen Groengebied Amstelland, Alkmaarder- en Uitgeestermeer, Spaarnwoude en Twiske-Waterland	08
	9.	Statenvoordracht 50 Jaarstukken 2018	08
	10.	Statenvoordracht 51 Kaderbrief 2020	12
	11.	Statenvoordracht 52 Tweede begrotingswijziging	26
60	11.a	Statenvoordracht 54 Verzoek tot uitbreiding van het fondsvermogen van het Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland BV (PDENH)	26
	12.	Vragenuur	34
	12.a	Fractiedebat CU en CDA inzake openstaande vragen coalitieakkoord	36
	13.	Indien aan de orde, stemming moties Vreemd aan de orde van de dag	45
65	14.	Sluiting	46

1. Opening en mededelingen

De **VOORZITTER**: Dames en heren, van harte welkom. Ik open de laatste vergadering voor het
75 zomerreces met aan het einde van de vergadering de bekende niet over te slaan barbecue waar
wij met elkaar nog even nagenieten van een mooi en politiek druk jaar met voor velen van u na
de verkiezingen een start als Statenlid van Noord-Holland. Ik hoop dat wij elkaar straks aan het
eind van de dag even kunnen ontmoeten en daar nog even gezellig over kunnen napraten. De
heer Smaling (SP), de heer Bond (CDA) en de heer Mantel (FvD) hebben zich afgemeld. Een aantal
80 Statenleden is later, mevrouw Van Wijnen (GL), de heer Dessing (FvD), de heer Kohler (FvD), de
heer Zaal (GL). Het is straks bij de stemming heel belangrijk dat wij precies weten hoeveel
Statenleden aanwezig zijn, dus mocht een van de Statenleden de zaal tussentijds verlaten en niet
meer terugkeren voor de stemming, dat u dat aangeeft zodat wij precies weten hoeveel
Statenleden er zijn. De heer Loggen verlaat ons om 15.15 uur voor een afspraak met de minister,
85 maar hij komt hopelijk wel weer terug. Wij hebben een programma, de gasten van PS – er zijn
geen aanmeldingen vandaag – maar het is na de zomer ook mogelijk dat fracties groepen
aankomen, die krijgen dan een rondleiding en zijn te gast bij de Statenvergadering. Daar is de
afgelopen jaren goed gebruik van gemaakt en het past mooi in het programma om onze burgers
en maatschappelijke organisaties mee te nemen bij het mooie werk wat wij hier doen. Op
90 maandag 30 september ontvangen wij hier de raad van Uithoorn en er zijn nog plekken vrij op 11
november en 16 december. Wij gaan vandaag elektronisch stemmen zoals wij hebben
afgesproken. Het is belangrijk dat u zich afmeldt bij de griffie als u tussentijds vertrekt en niet
meer terugkomt en dat u op de juiste plaats zit waar uw naambordje staat. In het presidium van
24 juni hebben wij daarover besloten. Ik heb met de griffie en een aantal medewerkers uit de
95 organisatie droog geoefend en het liep allemaal perfect. Toch nog een paar instructies. Het is
belangrijk dat u zit op de plaats waar uw naambordje staat, want daar is het stemapparaat op
ingesteld. De uitslag zal straks voor de totale fractie zichtbaar zijn, uw namen komen niet in
beeld. Als een fractie verdeeld gestemd heeft, dan ziet u het aantal voor- en tegenstemmen. Een
hoofdelijke stemming doen wij op de ouderwetse manier waarbij de griffier de namen voorleest
100 waarop u hardop zegt of u voor of tegen bent. Het is niet toegestaan om bij afwezigheid van een
Statenlid op het knopje te drukken, dat kan gewoon niet en dat doet u ook niet als hij wel
aanwezig is, het Statenlid drukt zelf op het knopje. Er is overal rekening mee gehouden. Als de
voorzitter tijdens de stemming onverhoopt weg moet, dan zal de vicevoorzitter hier plaatsnemen
en die kan dan vanaf deze plek stemmen. De stem gaat niet verloren. Als wij een stemming gaan
105 starten geef ik aan welk nummer de stemming heeft en waarover u gaat stemmen, dat kan een
amendement, motie of voordracht zijn. Dan drukt u op de knop min als u tegen bent en plus als
u voor bent. Als u een foute keuze heeft gemaakt en de stemming is nog open, dan kunt u een
keuze maken en switchen. Zodra ik zeg “wij gaan de stemming sluiten” dan kunt u niet meer
wisselen. Vervolgens lees ik de stemuitslag voor en dan gaan wij door naar de volgende
110 stemming. Ik lees de stemming voordat zodat deze in de notulen wordt opgenomen en daarmee
wordt deze vastgelegd. Als er in een fractie voor- en tegenstemmers zijn, dan zal ik dat
vermelden. Nu gaan wij oefenen. Wij zijn met 48 Statenleden, dus er worden 48 stemmen

uitgebracht. Dat zal elke keer gecontroleerd worden. Wij hebben een proefstelling: bent u voor of tegen elektronisch stemmen?

115

De heer **STEEMAN** (D66): Voorzitter, ik wil mij onthouden van stemmen, kan dat?

120

De **VOORZITTER**: Dat kan altijd, het kan zijn dat u betrokken bent bij een onderwerp waarover u niet wilt stemmen en dan zijn er geen 48 maar 47 stemmen uitgebracht. Dat meldt u voordat de stemming wordt gestart, dan kunt u daar nog altijd een opmerking over maken. Ik verzoek bij deze stelling alle 48 Statenleden voor of tegen te stemmen. Aan de orde is stemming nr. 1 over de stelling of u voor of tegen elektronisch stemmen bent. Verlangt iemand een hoofdelijke stemming, een stemverklaring of aantekening? Dat is niet het geval, dan open ik nu de stemming. U ziet op het scherm dat sommigen er heel lang over doen om op het knopje in te drukken. Ik sluit de stemming. Verstandig is om meteen de juiste keuze te maken, want als ik de stemming sluit, dan bent u te laat. In dit geval is de stelling aangenomen. Het is een lastig onderwerp moet ik zeggen. Het zal even wennen worden, maar wij denken dat met het elektronisch stemmen er heel snel duidelijkheid is. Wij hebben dat twee vergaderingen geleden gezien waarbij wij 27/28 aangenomen en wij hebben een keer 28/27 verworpen gehad.

130

Mevrouw **VASTENHOUW** (FvD): Ik stel als suggestie voor om ook achter u een scherm te plaatsen.

135

De **VOORZITTER**: Ik hoor van de griffier dat wij gaan uitzoeken of dat kan. Wij gaan het proberen met de schermen die wij nu hebben. U hebt gezien dat een ruime meerderheid heeft ingestemd met elektronisch stemmen en daarmee hebben wij dat vastgelegd. Nee, alle gekheid op een stokje.

2. Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden

140

De **VOORZITTER**: Het vaststellen van de primus conform artikel 18 van ons reglement van orde, dat is nr. 23, Ines Kostić (PvdD). Op de agenda staat een aantal hamerstukken, een aantal daarvan heeft betrekking op voordrachten van voorzitters en vicevoorzitters van Statencommissies alsmede het aanwijzen van Statenleden en gedeputeerden in verschillende functies. Per mail is door de Statengriffie aan u gevraagd of u daarmee bij acclamatie kunt instemmen, daar hebben wij geen bericht op gehad, dus wij gaan ervan uit dat dat geldt voor alle benoemingen bij punt 8.b. tot en met 8.e.. Bent u daarmee akkoord? Dank u wel. De PvdD heeft aangekondigd dat hamerstuk 8.g. als bespreekpunt op de agenda wordt gezet en daar willen zij een motie bij indienen. Het gaat over het Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland (PDENH). Gaat u daarmee akkoord? Dan wordt dat agendapunt 11.a. De PvdD heeft mondelinge vragen ingediend en die komen bij het vragenuur aan de orde aan het eind van de vergadering. De CU en het CDA hebben een verzoek ingediend tot het houden van een fractiedebat, conform artikel 47 van ons reglement van orde. Dat gaat over openstaande vragen over het coalitieakkoord van GL, VVD, D66 en PvdA. Het is aan u om te beslissen of u met dit verzoek kunt instemmen. Verlangt iemand het woord? Dan gaan wij elektronisch stemmen. De stemming is geopend. De stemming is gesloten. Er zijn 11 stemmen nodig, maar er zijn 32 stemmen voor. De fracties GL en PvdD

155

hebben tegen gestemd. Het fractiedebat wordt gevoerd onder agendapunt 12.a. De PvdD heeft aangekondigd een motie Vreemd aan de orde van de dag te willen indienen over de OV-frequentie Oostzaan en Landsmeer.

- 160 De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Een kleine week geleden werd ik geattendeerd op de terinzagelegging van het ontwerp-PvE voor de aanbesteding van het openbaar busvervoer in Zaanstreek Waterland. Dit ontwerp is vastgesteld op 29 mei door het dagelijks bestuur van de Vervoerregio Amsterdam. De huidige OV-concessie voor het busvervoer in de Zaanstreek Waterland loopt in december 2021 af. Van 3 juni tot en met 14 juli ligt deze ter inzage en kan
- 165 iedereen een reactie indienen. Het gebied Zaanstreek Waterland bestaat uit de gemeenten Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad. De gemeente Oostzaan en Landsmeer waar het hier om gaat, liggen beide direct aan de noordzijde van de ringweg A10. Het zijn voormalige lintdorpen met maar een doorgaande verkeersader richting Amsterdam en tevens zijn beide sinds de jaren 50 getransformeerd tot
- 170 forensengemeenten, zodat er dagelijks tienduizenden inwoners van en naar Amsterdam reizen voor werk, onderwijs, zorg en andere redenen. Het vele autoverkeer op de linten heeft beide gemeenten recent genoodzaakt om maatregelen voor de verkeersveiligheid te nemen waardoor op een gedeelte van de bustrajecten aldaar de maximumsnelheid is teruggebracht van 50 naar 30 km per uur. Om de doorstroming van het autoverkeer te garanderen, is de voorrangsregeling
- 175 zoveel mogelijk aangepast, zodat het verkeer en de bus hier zo min mogelijk last van hebben. Ook hebben beide gemeenten in- en uitrijverboden tijdens de spitsuren uitgevaardigd om het sluipverkeer terug te dringen. Alle maatregelen zijn zoveel mogelijk genomen na consultatie van betrokken partijen als ANWB, Fietzersbond, politie, bewoners en de vervoerregio die inderdaad niet altijd even gecharmeerd bleken te zijn van de plannen. De bewoners van Oostzaan,
- 180 Landsmeer en de Noord-Amsterdamse stadswijken Oostzanerwerf en Kadoelen, bij elkaar bijna 34.000 mensen, lijken nu de dupe te worden van onenigheid tussen twee gemeenten en de vervoerregio Amsterdam die in het ontwerp-PvE aangeeft dat de vervoersvraag in deze kernen een verbindende lijn rechtvaardigt, maar dat de doorstroming en de snelheid op de trajecten onvoldoende is daarvoor. De consequentie is dat de minimaal geëiste frequentie nu terug wordt
- 185 gebracht naar 2 bussen per uur, zelfs in de spits, terwijl er nu 8 bussen van en naar Amsterdam rijden op deze trajecten tijdens de spitsuren. Voor sommige inwoners – voornamelijk forensen – van deze gemeenten zal dit waarschijnlijk een reden zijn om voortaan de auto te nemen naar het werk. Deze zullen allemaal vlak voor de Coentunnel in gaan voegen op de A8/A10 zodat de dagelijkse verkeersdruk rond het knooppunt Coenplein nog meer toe zal nemen. Dit zal ertoe
- 190 leiden dat forensen uit Zaanstad, Purmerend en Hoorn nog langer in de file staan, het onvermijdelijke domino-effect. Het zal de bewoners van Oostzaan, Landsmeer Oostzanerwerf en Kadoelen een zorg zijn welke kleur de bus heeft en of er R-Net op staat of niet, maar bij het dusdanig rigoureuus terugbrengen van de OV-frequentie is niemand gebaat. Het voor deze korte afstanden van mensen gedwongen de file insturen, is in het belang van geen enkele Noord-
- 195 Hollandse burger, fietser, buspassagier of automobilist. Daarom een motie vreemd aan de orde van de dag.

Motie Vreemd aan de orde van de dag

OV-frequentie Oostzaan en Landsmeer

200

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 8 juli 2019

Constaterende dat:

205

- *Het ontwerp Programma van Eisen (PvE) van de Vervoerregio Amsterdam voor de OV-concessie Zaanstreek-Waterland tot en met 14 juli ter inzage ligt;*
- *Aan de provincie Noord-Holland als aangrenzende concessieverlener advies wordt gevraagd;*
- *In het ontwerp-PvE de minimale frequentie op de routes naar Oostzaan en Landsmeer op 2 keer per uur is gezet, zelfs tijdens de spitsuren.*

210

Overwegende dat:

- *De verbinding Oostzaan en Landsmeer volgens het ontwerp-PvE qua bezettingsgraad een verbindende lijn is;*
- *De huidige frequentie van de buslijnen in Oostzaan en Landsmeer tijdens de spitsuren 6 tot 8 per uur is.*

215

Gehoord de discussie, roepen het college van GS op:

Een zienswijze in te dienen om de minimale frequentie voor Oostzaan en Landsmeer gelijk te stellen aan die van de verbindende lijnen

220

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdD, SP, D66, CDA, GL

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

225

2.a. Installatie en beëdiging duo-commissieleden fracties PvdA, CDA, PvdD

De **VOORZITTER**: De fractievoorzitters van VVD, PvdD, CDA en PvdD hebben als duo-commissielid voorgedragen mevrouw Van Geffen (VVD), de heer Muurlink (PvdA), mevrouw Van Andel (CDA) en mevrouw Zeggelink (PvdD). Op grond van het bepaalde in artikel 61 lid 4 van ons reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van PS en Statencommissies zal een fractielid dat geen lid van PS is in de vergadering van PS in handen van de voorzitter de eed en de verklaring en/of belofte afleggen. Ik vraag de duo-commissieleden hier vooraan te komen staan en ik verzoek de overige Statenleden te gaan staan. Ik zal de formule van de eed of verklaring en belofte voorlezen. Vervolgens noem ik uw naam en het commissielid wiens naam wordt genoemd, wordt verzocht om indien hij of zij de eed wenst af te leggen, onder het opsteken van de voorste twee vingers van de rechterhand uit te spreken de woorden: Zo waarlijk helpe mij God almachtig of indien hij of zij de verklaring/belofte wenst af te leggen: Dat verklaar en beloof ik. De voorgeschreven eed of verklaring/belofte luidt als volgt: "Ik zweer of verklaar dat ik om tot lid van een commissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer of verklaar en beloof dat

230

235

240

ik om iets in deze functie te doen of te laten, rechtstreeks nog middellijk enig geschenk of enige
belofte heb aangenomen of zal aannemen, ik zweer of beloof dat ik getrouw zal zijn aan de
Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als adviseur van het provinciale
245 bestuur naar eer en geweten zal vervullen.”

Mevrouw **VAN GEFFEN** (VVD): Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

250 De heer **MUURLINK** (PvdA): Dat verklaar en beloof ik.

Mevrouw **VAN ANDEL** (CDA): Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

Mevrouw **ZEGGELINK** (PvdD): Dat verklaar en beloof ik.

255 De **VOORZITTER**: Ik wens u allen veel geluk en succes met het duo–lidmaatschap. Ik schors de
vergadering voor de felicitaties. De vergadering is heropend.

2.b. Actualiteiten

260 De **VOORZITTER**: Er zijn geen actualiteiten aangemeld.

3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding

265 De **VOORZITTER**: Er zijn geen stukken ter bekrachtiging van geheimhouding binnengekomen.

3.b. Lijst geheimhouding PS

270 De **VOORZITTER**: Er zijn geen opmerkingen ontvangen. Ik stel voor de lijst ter kennisgeving aan
te nemen.

4. Vaststelling notulen van de vergaderingen van 27 mei en 17 juni 2019

275 De **VOORZITTER**: Ik stel voor om de notulen van de vergaderingen van 27 mei en 17 juni 2019
goed te keuren. Door de griffie zijn verder geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand nog
het woord? Nee, dan zijn de notulen van 27 mei en 17 juni 2019 ongewijzigd vastgesteld.

5. Vaststelling strategische Statenagenda

280 De **VOORZITTER**: Wenst iemand hierover het woord? Nee, dan is daarmee de agenda vastgesteld.

6. Vaststelling lijst ingekomen stukken

De **VOORZITTER**: De griffie heeft geen opmerkingen ontvangen. Verlangt nog iemand daarover het woord? Nee, dan is voor wat betreft de afdoening van de brieven conform het voorstel van het presidium besloten.

7. Voortgangslijst van moties

De **VOORZITTER**: Door de griffie zijn tot op heden geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand hierover het woord? Nee, dan stel ik voor de lijst als zodanig vast te stellen.

8. Hamerstukken

- 8.a. Statenvoordracht 60 Instellen Statencommissies en Rekeningencommissie
- 8.b. Statenvoordracht 61 Aanwijzen voorzitters en plaatsvervangend voorzitters
Statencommissies en Rekeningencommissie
- 8.c. Statenvoordracht 49 Aanwijzen derde vaste lid van de Programmaraad Rekenkamer
- 8.d. Statenvoordracht 62 Aanwijzen vertegenwoordiger en plaatsvervanger algemeen bestuur
Plassenschap Loosdrecht e.o. uit het college van GS
- 8.e. Statenvoordracht 63 Aanwijzen vast plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur
gemeenschappelijke regeling Waddenfonds uit het college van GS
- 8.f. Statenvoordracht 53 Onteigening Brug Ouderkerk aan de Amstel
- 8.g. Statenvoordracht 54 Verzoek tot uitbreiding van het fondsvermogen van het
Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland BV (PDENH)

De **VOORZITTER**: We hebben zojuist besluiten om deze voordracht 8.g. als agendapunt 11.a te agenderen.

- 8.h. Statenvoordracht 55 Zienswijze ontwerpbegroting 2020 en jaarstukken 2018 van de
Omgevingsdienst IJmond
- 8.i. Statenvoordracht 56 Zienswijze ontwerpbegroting 2020 en jaarstukken 2018 van de
Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
- 8.j. Statenvoordracht 57 Zienswijze ontwerpbegroting 2020 en 1e begrotingswijziging
Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek
- 8.k. Statenvoordracht 58 Zienswijze ontwerpbegroting 2020, jaarstukken 2018 en
resultaatbestemming van de RUD Noord-Holland Noord
- 8.l. Statenvoordracht 59 Zienswijze financiële stukken recreatieschappen Groengebied
Amstelland, Alkmaarder- en Uitgeestermeer, Spaarnwoude en Twiske-Waterland

De **VOORZITTER**: Verlangt iemand hoofdelijke stemming, stemverklaring of aantekening? Zo nee, dan zijn de besluiten 8a tot en met 8f en 8h tot en met 8l aangenomen.

9. Statenvoordracht 50 Jaarstukken 2018

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Er is de afgelopen weken op verschillende plaatsen gesproken over de jaarstukken, zowel in de technische vragen, rekeningencommissie en interim-commissie

en nu ronden wij het stuk af in PS. Wij hebben in de behandeling zorgen geuit over de grote hoeveelheid aanbevelingen van de accountant en wij zullen erop toezien dat deze aanbevelingen snel en grondig worden verwerkt. Ik dank de gedeputeerde voor haar toezegging in de commissie om PS daarin mee te nemen. Wij kunnen ons verder vinden in de verwerking van het resultaat van het boekjaar 2018. Wij zien terug op een uiterst succesvol jaar en wij zijn trots op de behaalde resultaten.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Om vooruit te kijken moet je terugkijken en dat blijkt lastiger te zijn dan je zou verwachten. Wij hebben dan ook waardering voor de hoeveelheid werk die verzet is door de ambtelijke organisatie en door iedereen die hiermee bezig is geweest. Versimpeld kijkt men naar de ingaande en uitgaande gelden. Volgens de accountant blijkt dat te kloppen en op dat punt is de jaarrekening technisch goed en kunnen wij als PvdD instemmen, maar er is ook een hoop mis en wij zijn daarom geschokt en wel om twee redenen. Boekhoudkundig. De accountant constateert tekortkomingen aan de interne werkwijze, dat het zo ingewikkeld is om een jaarverslag te maken vergt niet alleen heel veel ambtelijke tijd en doorlooptijd, maar betekent ook dat niet op ieder moment inzichtelijk is hoe wij er financieel voor staan. Dat baart zorgen en wij willen graag van de gedeputeerde weten hoe het zover heeft kunnen komen. Dan beleidsmatig, dan als er staat dat iets conform is uitgevoerd, wil dat nog niet zeggen dat het ook daadwerkelijk goed is uitgevoerd. Dat laatste haal je namelijk niet uit de jaarrekening. Ik noem twee voorbeelden. Het onderhoud van faunapassages valt onder beheer en onderhoud. De jaarrekening geeft aan dat het beheer en onderhoud grotendeels goed is uitgevoerd, echter, de faunapassages zijn stuk doordat deze niet zitten in de meetmethodiek. Je kunt dus nog zo goed meten en het op papier goed is, maar dat het in de praktijk toch niet goed is. De gedeputeerde heeft overigens in de commissie al de toezegging gedaan om dit op te pakken en daar zijn wij blij mee. Het jaarverslag bevat echter 200 keer het woord conform en wij vragen ons af in hoeverre dat in de praktijk klopt. Het tweede voorbeeld, uitbreiding NNN valt in twee delen uiteen, natuur inrichten en groei van het areaal. Beide hadden de vorige periode de magere 250 ha per jaar. Door het samen te voegen en een getal te noemen lijkt dat het allemaal goed gaat, er staat conform. Uiteindelijk is het wel ingericht maar niet aangeschaft. Een jaarverslag hoog over betekent dus niet dat de uitvoering geen problemen heeft. Beide problemen, boekhoudkundig en beleidsmatig moeten wij oplossen. Het is fijn dat de accountant adviezen geeft waar wij invulling aan moeten geven en wij waarderen de onafhankelijkheid van de accountant en zijn controlerende rol. De jaarrekening moet echter geen dictaat van de accountant worden en wij moeten zorgen dat de boekhoudkundige verbeteringen het niet lastig maken om ook het beleid te controleren. Wij vragen GS hoe zij invulling gaan geven aan deze hygiëne waar zij nu mee bezig zijn en wat wij daarvan terugzien. Bij terugkijken moet je ook vooruitkijken en hoewel wij vaak zien dat de geschiedenis zich herhaalt, blijven wij hoopvol en kritisch.

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Er ligt een goedkeurende verklaring van de accountant en de onderbesteding is afgenomen. Wij willen het college en ook een beetje het vorige college van GS daarmee feliciteren en wij kunnen ons vinden in de bestemming van het resultaat. Tegelijkertijd maakt de accountant een aantal zeer kritische opmerkingen over de interne beheersing en informatievoorziening en hij doet een aantal dringende aanbevelingen. Wij zijn blij dat GS zeggen

370 deze aanbevelingen te gaan oppakken en dat zij dit jaar al een aantal stappen hebben gezet. Gelijktijdig lees ik in de reactie van GS dat dit een situatie is die niet in een jaar kan worden opgelost en dat het proces een langere doorlooptijd heeft. Daar kan ik mij iets bij voorstellen, maar ik vind het wel moeilijk om in te schatten hoe snel wij verbeteringen gaan zien. Daarom een tweeledige vraag. Hoe gaan GS ons precies betrokken houden bij de voortgang en kunt u dat doen door een aantal concrete doelen te stellen? Ik heb de accountant horen zeggen dat het 375 afgelopen jaar iets van 60% van de correcties aan het einde van het jaar plaatsvond bij de boekensluiting, het lijkt mij een mooi doel om dat met de helft terug te brengen of zo iets.

Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter. Dank aan het college en de ambtenaren voor het opstellen van de stukken en dat het ook dit jaar – weliswaar op de valreep – gelukt is alles tijdig gereed te 380 hebben voor besluitvorming met gelukkig ook een goedkeurende controleverklaring van de accountant. In de commissie en met de accountant tijdens de rekeningencommissie is er veel gesproken over het verslag van bevindingen. Het zijn stevige aanbevelingen die voornamelijk betrekking hebben op de interne beheersing. De rechtmatigheid staat gelukkig niet ter discussie. Wij staan voor een open en transparant bestuur en een goede informatievoorziening is hiervoor 385 een noodzakelijke basis. Hierdoor wordt het voor PS en onze inwoners mogelijk te controleren wat wij als provincie doen en waar ons geld aan uitgegeven wordt. Wij zijn blij dat de noodzaak van een stevige ontwikkelopgave door het college wordt gedeeld en dat de gedeputeerde de toezegging heeft gedaan om PS in de rekeningencommissie bij te praten over het project Financiële Hygiëne. Dan nog een laatste opmerking over de inhoud van de jaarstukken. Het 390 rekeningenresultaat 2018 bedraagt 53,4 miljoen euro positief. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de vrijval van de balanspost van de Rijksbijdrage ILG van 37,5 miljoen euro. Dit resultaat wordt toegevoegd aan verschillende reserves. Technisch gezien is dit juist en kunnen wij hiermee instemmen. Echter, wij zijn geen voorstander van onnodig geld op de plank laten liggen. Wij staan als provincie voor grote opgaven waarvoor geld nodig is. Door het vorige college zijn alle 395 provinciale reserves al eens doorgelicht en is met motie 110 aan het begin van dit jaar een extra financiële impuls gegeven aan o.a. de energietransitie en het afmaken van NNN, waardoor de reserves weer een bestemming hebben gekregen en wij tot de noodzakelijke bestedingen kunnen komen.

400 De **VOORZITTER**: Het woord is aan de heer Carton (PvdA) en het is zijn maidenspeech.

De heer **CARTON** (PvdA): Ik heb geen extra toevoegingen, ik zie af van het woord.

405 De **VOORZITTER**: Dan houdt u het nog tegoed. Dan het woord aan de heer Dulfer, ook zijn maidenspeech.

De heer **DULFER** (GL): Voorzitter. Ook wij stellen ons achter het ontwerpbesluit van de jaarstukken en stemmen in met de resultaatsbestemming. Samen met andere fracties hebben wij geconstateerd dat de jaarstukken best moeilijk te lezen zijn en dat zij omvangrijk zijn en 410 complex. Wij praten graag verder met de portefeuillehouder in de rekeningencommissie over hoe wij de jaarstukken meer focus kunnen geven zonder ze aan informatiekwaliteit in te laten boeten.

Ook constateert de accountant dat het binnen de provinciale organisatie best lastig is om tijdig cijfers boven tafel te krijgen en dat het veel inspanning vergt om op tijd met stukken te komen. De accountant raadt aan om met een verbeterplan te komen. In de reactie van GS wordt verwezen naar het programma Financiële Hygiëne dat die verbetering zou moeten brengen en wordt
415 aangegeven dat de komende begroting al een stuk scherper en helderder zal zijn. Wij kijken daarnaar uit, maar ook hierin vinden wij het belangrijk dat de portefeuillehouder ons via de rekeningencommissie goed bij de les houdt en ons daarbij betreft. In de kaderbrief memoreert het college dat in de begroting 2019 is geconstateerd dat het niveau van de algemene reserve
420 onvoldoende is en dat daarvoor een verbeterplan wordt opgesteld. Volgens de verordening van het financieel beheer van Noord-Holland zou dat niveau op 25% van de structurele algemene dekkingsmiddelen moeten liggen. Uit de jaarstukken blijkt dat dit percentage inmiddels bereikt is. Dat is mooi en dat is een compliment waard. Graag spreken wij de komende tijd verder met de portefeuillehouder hoe wij nu moeten verder gaan met de algemene reserve, de
425 weerstandscapaciteit en ons financieel risicomanagement, want inhoudelijk kunnen wij constateren dat de provincie er financieel goed voor staat. Daar is het vorige college maar natuurlijk ook de organisatie voor te prijzen. Voor de bewoners van Noord-Holland is het van belang dat de provincie een solide financieel beleid voert met een structureel sluitende begroting. Voor de overheid is geld echter geen doel, maar een middel om de taken uit te voeren
430 waar de provincie wettelijk toe verplicht is en waar de bewoners in ons gebied om vragen tegen zo laag mogelijke kosten. Niet om zo weinig mogelijk te doen maar om de dingen die wij moeten doen, goed te doen. Daarom is het van belang dat wij een slim financieel beleid voeren om de aan ons beschikbaar gestelde middelen zo effectief mogelijk in te zetten. Vraag is dan ook of de huidige situatie waarbij een groot deel van onze reserve vastligt onder een bestemming een
435 optimaal effectieve uitvoering van het beleid niet in de weg staat. De nieuwe coalitie heeft terecht kritisch gekeken naar de bestaande reserves en een taakstellende doorlichting hiervan afgesproken. Wij kunnen ons voorstellen dat er structureel naar het financieel beleid op dit punt wordt gekeken en ook daarover spreken wij graag verder met de portefeuillehouder. Een financieel beleid dat inzet van middelen mogelijk maakt om door te pakken op duurzaamheid,
440 om de groene opgave waarvoor wij staan op het gebied van woningbouw, bereikbaarheid, bodemdaling, biodiversiteit en de transities in de landbouw en de energievoorziening structureel en waarachtig duurzaam aan te pakken, samen met de bewoners en bedrijven van Noord-Holland in een steeds sneller veranderende omgeving, waarbij een grote inspanning en wendbaarheid van de overheid wordt gevraagd. Een financieel beleid dat die ontwikkelingen kan accommoderen.
445

Gedeputeerde **PELS**: Voorzitter. Ik wil als eerste dit podium even gebruiken om mijn dank uit te spreken aan alle ambtenaren die keihard hebben gewerkt, die zijn niet zo zichtbaar omdat ik namens het college het woord voer, maar er is ontzettend hard gewerkt en zij hebben wel een borrel verdiend met het binnenhalen van de goedkeurende verklaring die wij allemaal met groot
450 enthousiasme hebben ontvangen. Het is duidelijk geworden dat wij een aantal stappen moeten zetten waarvan een deel is gedaan maar waarvan een deel nog nodig is en dat hebben wij samen gevangen in het project Financiële Hygiëne en zoals gezegd is, graag nemen wij PS via de Rekeningencommissie daarin mee. Ik stel voor een presentatie over het project te doen en daar met elkaar verder de vragen bespreken. Er is ook gezegd, de stukken zouden er misschien beter

455 uit kunnen zien en daar is al een goede stap in gezet in de vorige periode met de wijziging van
de opzet van de begroting, maar een financieel stuk leeft altijd verder en is altijd toe aan een
verbetering of herziening en ook daarover kunnen wij het gesprek in de rekeningencommissie
met elkaar voeren. Alle stukken, ook de jaarstukken, zijn van PS en als PS het graag anders zien,
460 dan staan wij natuurlijk open voor suggesties. Dan de vragen. De PvdD vraagt, hoe heeft het
zover kunnen komen? Dat heeft meerdere oorzaken. Als eerste de wisseling van de accountant.
De vorige accountant vond het grotendeels goed hoe wij werkten en nu hebben wij een nieuwe
accountant die nieuwe aandachtspunten meegeeft, die daardoor bij ons naar voren zijn gekomen,
maar ook bijvoorbeeld, je maakt een systeem over hoe onze jaarstukken eruitzien maar ook alle
systemen daarachter. Het systeem moet het doen met nieuwe informatie en plannen van de
465 politiek of nieuwe eisen van het AFM en daardoor wordt het na een tijdje steeds minder
overzichtelijk en zijn wij op het punt aangekomen dat wij stevige veranderingen door moeten
voeren om het goed werkbaar te maken. De CU vraagt hoe gaan wij als PS zien dat er
verbeteringen worden doorgevoerd? In september gaan wij een hard closure doen, dus wij gaan
de boeken sluiten en maken eigenlijk intern een mini-jaarrekening. We gaan hem niet opzetten
470 zoals die er nu uit ziet, want dat is ongelofelijk veel werk, maar wij gaan wel het proces
doorlopen. Vanuit daar kunnen wij heel goed zien, wat staat er nu nog open en dat wij dat
terugleggen in de rekeningencommissie en daar met elkaar verder spreken over de stappen die
gezet moeten worden voor de jaarrekening volgend jaar. Een opmerking van D66, we moeten
geen geld op de plank laten liggen. Daar zijn wij het helemaal mee eens en daarom hebben wij in
475 het coalitieakkoord opgenomen dat we zowel de reserves als de exploitatie gaan doorlichten,
want wij zitten hier inderdaad om plannen uit te voeren en niet om te sparen. Een kleine
opmerking over de bijdrage van GL. Er staat nu in de jaarstukken, als u kijkt naar de percentages
dan zou de algemene reserve nu volledig op orde zijn, maar wij zien ontwikkelingen in 2019
waarvoor wij toch mogelijk een herstelplan moeten gaan opzetten maar daarop komen wij
480 bij u terug.

De **VOORZITTER**: Er is geen behoefte aan een tweede termijn constateer ik. Wij gaan over tot
stemming over de jaarstukken 2018. Stemverklaringen?

485 De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Wij vinden het positief dat het college serieus werk maakt van de
kritiekpunten en aanbevelingen van de accountant en op zich stemt het ons tevreden dat de
accountant de goedkeuring heeft uitgesproken middels een controleverklaring. Desondanks
kunnen wij niet instemmen met het voorliggende besluit, aangezien in 2018 maar liefst 23,2
miljoen euro aan belastinggeld is besteed aan duurzaamheidswaanzin, te weten beleidsdoel
490 4.2.1. Dit geld had wat ons betreft beter besteed kunnen worden.

De **VOORZITTER**: Wij gaan elektronisch stemmen. Ik heet de heer Dessing van harte welkom. Als
het goed is zijn wij met 50 Statenleden. Dat klopt. De stemming is geopend. Voordracht 50 is
aangenomen, tegen gestemd hebben de fracties PVV en 50plus/PvdO.

495

10. Statenvoordracht 51 Kaderbrief 2020

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. De kaderbrief die voorligt kent relatief weinig beleidskeuzes, toch is het geen onbelangrijke kaderbrief. Een aantal belangrijke programma's kunnen met deze
500 kaderbrief doorgang vinden in het komende jaar, zoals het PDENH. De meest belangrijke keuze is echter wel de structurele capaciteitsuitbreiding, en naast extra personeel voor de OD's, de afdelingen financiën en ICT worden ook bij overige afdelingen mensen bijgeplaatst. Nog steeds zijn wij met de gevraagde capaciteitsuitbreiding een provincie met relatief weinig ambtenaren in relatie tot het aantal inwoners. Graag wil ik van GS weten of wij met deze uitbreiding weer op
505 orde zijn of dat wij nog steeds structureel te weinig ambtenaren hebben om onze doelen te bereiken. Hoe houden GS deze balans in de gaten, ook richting de toekomst en hoe worden PS geïnformeerd? Wij stemmen met deze opmerkingen en vragen in met de kaderbrief en verwachten dat deze samen met het coalitieakkoord zullen worden verwerkt in de begroting 2020.

510

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. De kaderbrief is een vreemde eend in de bijt. Hij voldoet niet aan de standaardopmaak van de financiële stukken en de beleidsmatige financiële onderbouwing is beperkt. Het is eigenlijk slechts een kladpapiertje voor de begroting. De keuze om de kaderbrief sober te houden, staat haaks op de grote ecologische en klimaatcrisis en de
515 natuuropgave die wij hebben. De aarde had vorige maand een hitteste record, in Nederland is de droogte van de vorige zomer nog niet aangevuld, de monoculturen zorgen voor achteruitgang in biodiversiteit en dit alles met grote veranderingen, zichtbaarheid door de buxusmot, veldmuizen, verdere achteruitgang van weidevogels, insecten, toename van eiken- en dennenprocessierups. Een kaderbrief om jeuk van te krijgen, zou je denken. Toch moeten wij de kaderbrief altijd sober
520 houden en vooral technisch van aard laten zijn, want door een sobere kaderbrief – in dit geval een coalitieakkoord – en in mijn verwachting een hele stapel met amendementen zal de discussie gevoerd gaan worden waar deze hoort plaats te vinden, namelijk bij de behandeling van de begroting. Dan heb je overzicht van alle aspecten en zul je zien dat door het niet ophogen van de opcenten en bij het aanleggen van de A8/A9 er niet voldoende geld is voor natuur en hulp bij
525 omschakeling van boeren naar duurzame teelt, zowel in financieel als ecologisch opzicht, ondersteuning aan innovatie voor nieuwe energie, snellere fietsroutes en het goed betaalbaar en snel houden van het OV als alternatief voor de auto. GS zullen deze zomer bezig zijn met een conceptbegroting neem ik aan en wij zullen dit reces gebruiken voor het schrijven van een hoop amendementen. Dat het een vruchtbare zomer mag worden.

530

De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Ook in 2020 wordt er helaas flink ingezet op de energietransitie en circulaire economie. Er wordt gekeken naar het mogelijk sluiten van kolencentrales en de ruimtelijke inpassing van zonne- en windenergie, maatregelen die volgens ons nutteloos en onnodig zijn. Dit college zet in op meer windmolens en solarvelden waardoor er juist groen
535 verdwijnt en dieren doodgaan. Dat noemt men dan eufemistisch duurzaam doorpakken. Er wordt inderdaad flink doorgepakt met klimaatwaan op 2.600 vierkante km van onze aarde. Dat is namelijk het oppervlak van de provincie Noord-Holland. De totale oppervlakte van de aarde is 510 miljoen vierkante km en op dit stukje op provinciaal niveau denken GL, D66, PvdA en VVD dat zij het klimaat op de aarde kunnen redden over de rug van de hardwerkende belastingbetaler
540 in Noord-Holland. Het klimaat wordt al 4,5 miljard jaar door duizend-en-een factoren bepaald.

Denken dat de mensen het klimaat kan bijsturen of zelfs redden slaat de plank mis. Miljarden euro's veranderen daar helemaal niks aan. Wij praten hier over een historische misser die wat ons betreft catastrofale sociaaleconomische gevolgen gaat hebben en waarover de toekomstige generaties keihard zullen oordelen. Zij zullen zich afvragen wat ons bezielde om burgers en bedrijven op te zadelen met torenhoge kosten met alle gevolgen van dien voor onze welvaart en welzijn. Ook zullen zij zich afvragen waarom wij onze uitstekende energievoorziening hebben ondermijnd, aangezien aanbodgerichte energiebronnen zoals zonne- en windenergie nooit kunnen voldoen aan de vraag naar energie. Ook zullen zij zich afvragen waarom ons uitstekend renderende aardgasnetwerk werd afgebroken terwijl in landen als Duitsland, Portugal, Frankrijk en Spanje vol op aardgas is ingezet. Als je in Nederland aan de grens met Duitsland woont, krijgt je buurman subsidie om aardgas te gaan gebruiken, terwijl je zelf verplicht wordt om van het aardgas af te gaan. Dat is waanzin.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Ik heb twee vragen. Kennelijk de veronderstelling dat wij alleen in Noord-Holland maatregelen nemen en dat wij daarmee de wereld niet kunnen redden. Ik vraag me af hoe wij dan de wereld moeten redden. De tweede vraag, de heer Deen gaat ervan uit dat er toekomstige generaties zijn die zullen terugkijken naar nu. In uw eigen scenario, hoeveel generaties verwacht u dat er nog komen?

De heer **DEEN** (PVV): De eerste vraag, dat doen wij provinciaal omdat wij hier nou eenmaal in Noord-Holland zijn. Ook de landelijke input die daaraan besteed wordt, heeft totaal geen zin. Ten tweede denk ik dat de volgende generaties veel langer kunnen genieten van het mooie Nederland als wij niet gaan voldoen aan alle waanzin.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Wie moet het dan doen als niemand de verantwoordelijkheid neemt en iedereen naar de volgende wijst? Moeten wij in Noord-Holland dan wachten tot China het oplost?

De heer **DEEN** (PVV): Dat is een goed voorstel, want in China gaan ze de komende jaren 1.100 kolencentrales bij bouwen en dat bedoel ik met het in perspectief zien van uw mening. Daar kom ik zo nog op. Hoe kan het zo zijn dat in het qua oppervlakte nietige Nederland met een hoop borstklopperij kolencentrales zijn gesloten, terwijl er alleen al in China bijna duizend worden bijgebouwd? Waarom halsstarrig en afkeurend blijven omgaan met kernenergie? Een betrouwbare en duurzame energiebron met veel minder nadelen dan zonne- en windenergie. Het college zal op deze vragen antwoorden dat het beter is om iets te doen dan niets, maar voor ons is duidelijk dat je er dan niet veel van begrijpt. Ondanks al deze fundamentele tegenstrijdigheden wordt toch besloten om miljarden in de put te gooien en de Noord-Hollandse burger nodeloos op te zadelen met extra lasten. Het zal duidelijk zijn dat wij onmogelijk kunnen instemmen met deze kaderbrief.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. Mijnheer Deen heeft natuurlijk gewoon gelijk. De enige oplossing om de boel te veranderen is het afschaffen van het kapitalisme, maar ondertussen zijn wij nog even bezig op een andere manier. Ik dacht, laat ik eens alternatief beginnen. Wij hebben

een beleidsarme kaderbrief, maar wij hebben wel de behoefte om een aantal zorgpunten voor te leggen. Ik ga geen speech houden maar drie moties indienen.

585

Motie nr. 31/08072019

Provinciefonds

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 8 juli 2019

590

Constaterende dat:

- *De Rijksoverheid een flink bedrag (11 miljard euro) als overschot heeft in 2018 en dit kan worden gezien als ‘onderbesteding’ (“het Rijk heeft minder uitgegeven”);*
- *Tussen de diverse overheden sprake is van het ‘trap-op, trap-af’ — principe;*
- 595 - *Door de onderbesteding de omvang van het Provinciefonds zeer waarschijnlijk kleiner wordt;*
- *Er vanuit de afspraken in het Klimaatakkoord opgaven zullen worden gesteld op provincieniveau.*

600 *Overwegende dat:*

- *Er op veel vlakken sprake is van een dubbele bezuiniging: het Rijk geeft minder uit en de provincie ontvangt daardoor minder geld om kunnen besteden;*
- *Er een stevige ambitie in het coalitieakkoord Noord-Holland ligt om afspraken te maken die leiden de aanpak van klimaatverandering, energietransitie en circulaire economie;*
- 605 - *De provincie de mogelijkheden moet kunnen uitbreiden om voor alle inwoners financiële maatregelen te treffen om de afspraken in het Klimaatakkoord zo financieel-neutraal mogelijk te kunnen uitvoeren en vooral de mensen met een lager en middeninkomen een tandje bij zouden moeten kunnen zetten.*

610 *Besluiten het college op te roepen:*

- *Een krachtig signaal af te geven richting het Rijk, waarmee ze haar zorgen uit over de ontwikkelingen betreffende de omvang van het provinciefonds, dat kan zowel apart als in IPO-verband;*
- *Alles in het werk te stellen om de omvang van het provinciefonds te vergroten om de*
- 615 *ambities gesteld in het Klimaatakkoord op provinciaal niveau voor zoveel mogelijk inwoners te kunnen bekostigen en te ondersteunen*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie SP, PvdD

620

Motie nr. 32/08072019

Bescherming natuur in recreatiegebied 't Twiske

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 8 juli 2019

625

Constaterende dat:

- *Het aantal bezoekers van 't Twiske, dat in 2017 reeds 1,2 miljoen was, naar verwachting flink zal groeien;*
- *Door het toenemende bezoekersaantal met name in de zomermaanden zich steeds meer zwerfaval ophoopt en er meer verstoring van de natuur plaatsvindt;*
- *'t Twiske op zoek is naar het vergroten van het verdienvermogen om de begroting dekkend te krijgen.*

Overwegende dat:

- *Er bij het vergroten van het verdienvermogen van Twiske–Waterland nog niet in kaart werd gebracht welke, tot op heden onzichtbare, kosten (extra zwerfafval, adequaat beschermen van beschermde soorten en de benodigde extra handhavingscapaciteit) hieruit voortvloeien;*
- *Er maatschappelijke discussie is over de (ecologische) draagkracht van 't Twiske door onder meer de komst en de uitbreiding van festivals en meer horeca- en verblijfsmogelijkheden.*

Besluiten het college op te roepen:

- *Het recreatieschap Twiske–Waterland in kaart te laten brengen wat de impact is van de toenemende bezoekersaantallen in 't Twiske;*
- *Welke bijpassende en aanvullende maatregelen er getroffen moeten worden om de ecologische waarde van het gebied te behouden;*
- *Bij de voorstellen om de verdien capaciteit van het gebied te vergroten inzichtelijk te maken voor het bestuur en de gemeenteraden wat de impact is van deze voorstellen en deze expliciet mee te nemen bij de besluitvorming.*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie SP

655 Motie nr. 33/08072019

Versterken betrokkenheid jongeren bij de politiek – het financieel ondersteunen van jeugdebatten

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 8 juli 2019

Constaterende dat:

- *Het vergroten van de betrokkenheid van de jeugd bij de politiek bijdraagt aan een sterkere democratie;*
- *Er in de vorige Statenperiode verschillende activiteiten ontwikkeld zijn ten behoeve van jeugdparticipatie in onze provincie;*
- *Een aantal van deze activiteiten erg succesvol was en bijdroeg aan het informeren en raadplegen van jongeren;*

- *Het onderwijsveld graag ziet dat de provincie Noord-Holland de jeugddebatten weer financieel gaat ondersteunen en helpen organiseren;*
- 670 - *De provincie Noord-Holland op dit moment de enige provincie is die de debatcompetitie 'Op weg naar het Lagerhuis' niet financieel en organisatorisch ondersteunt.*

Overwegende dat:

- 675 - *Provinciale Staten streeft naar een goede, brede participatie van onze inwoners in het algemeen en van onze jongeren in het bijzonder;*
- *Het coalitieakkoord 'Duurzaam Doorpakken' streeft naar bestuurlijke vernieuwing en vergroting van de burgerparticipatie in de breedste zin van het woord;*
- *De provincie ook de afgelopen periode energie en geld stak in activiteiten om jongeren bij de politiek te betrekken en dat deze inzet ook buiten het Provinciehuis kan worden*
- 680 *uitgebreid.*

Verzoeken het college op te roepen:

- *Steun uit te spreken voor de verbetering van de participatie van de jeugd in onze provincie in het algemeen en in de politiek in het bijzonder;*
- 685 - *Op korte termijn het initiatief te nemen tot het instellen van een werkgroep Jeugdparticipatie en deze werkgroep opdracht te geven om met voorstellen te komen die bijdragen aan het versterken van de betrokkenheid van de Noord-Hollandse jeugd bij het politieke en bestuurlijke proces;*
- *Bij de provinciale begroting voor het jaar 2020 een substantieel bedrag vrij te spelen ten*
- 690 *behoefte van het financieel ondersteunen van activiteiten georganiseerd door de werkgroep*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie SP

695

De **VOORZITTER**: De drie moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Dan nog een drietal vragen. Wij hebben afgelopen vrijdag het gesprek kunnen horen met de minister-president en dat ging over Schiphol. De minister-president zei, wij moeten de groei wel toestaan want anders zullen de vliegtuigen uitwijken naar het buitenland. Maar wat als in hetzelfde buitenland allerlei maatregelen worden genomen volgens het akkoord van Parijs wat allemaal aan CO2-reductie gaat doen? Wij hebben een diplomatiek woord en een minder diplomatiek woord, ik doe het laatste: is het nou lariekoek wat de minister-president zei, want er valt niks uit te wijken want daar mag je ook niet komen. Tweede vraag, een hele praktische. Ook afgelopen vrijdag kwam in het nieuws, retteketet, trommels en bellen want er is geld voor Pallas, zei minister Bruins. Kan er na het reces een bijeenkomst worden georganiseerd, nu de nieuwe ontwikkelingen bekend zijn geworden? De derde vraag, wanneer krijgen PS meer te horen over de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State over de PAS en welk tijdspad houden GS aan? Tot slot, als ik deze motie zou hebben ingediend dan zou die breed worden

700

705

710

gedragen in PS. Maar afgelopen donderdag is een motie in de Tweede Kamer aangenomen die is

nagenoeg unaniem ondersteund, met als besluit 'Verzoekt de regering haar belofte na te komen huishoudens en het mkb niet te laten opdraaien voor de kosten van de transitie in de industrie.' Dat ging over de klimaattransitie. Ik kan alle namen opnoemen die eronder staan, maar ik heb eerder hier moties ingediend over klimaatrechtvaardigheid. De Kamer is het erover eens, 715 huishoudens en het mkb draaien niet op voor de kosten en het zou mij een lief ding waard zijn als deze provincie nu eens een keertje niet zelf denkt, maar gewoon doet wat er in de Kamer is afgesproken.

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Voordat ik inga op de kaderbrief, wil ik even terugkomen op het 720 vorige agendapunt, want ik ben erg teleurgesteld dat twee fracties PVV en 50plus tegen de jaarrekening stemmen zonder mee te doen aan het debat. Ik vind het heel raar om in een stemverklaring te zeggen dat je het niet eens bent met de jaarstukken, want het gaat niet over de inhoudelijke keuzes die zijn gemaakt – die bespreken we bij het vaststellen van de begroting – maar het gaat over de juistheid en correctheid. Tot zover. Met de kaderbrief stellen wij normaal 725 gesproken de financiële kaders voor het nieuwe beleid vast, maar dit jaar bevat de kaderbrief niet zoveel beleid. Dat gaan wij zien bij de uitwerking van het coalitieakkoord. Het is daarom belangrijk wel goed te kijken waar de budgetten die nu gevraagd worden, aan besteed worden en waarom die gevraagd worden. Wij hebben in de commissiebespreking aangegeven drie vragen te hebben. Ten eerste ging het over het opnieuw beschikbaar stellen van structureel geld voor ICT 730 en data gedreven werken. U vraagt nu opnieuw 700.000 euro voor 7 fte en opleidingen en dat komt bovenop de 2,75 miljoen euro structureel die wij exact een jaar geleden bij de kaderbrief 2019 ter beschikking hebben gesteld. Wij onderkennen het belang maar wij vinden het heel veel geld en wij maken ons vooral zorgen dat het bedrag nu zo maar weer oploopt. In de schriftelijke beantwoording is aangegeven waarom dit geld nodig is, maar wij zouden graag van de 735 gedeputeerde willen horen of nu voorzien is in alle verwachte structurele kosten die samenhangen met het nieuwe data gedreven werken en onze informatieagenda. Kunt u aangegeven of u uit de voeten kunt met deze 3,5 miljoen euro of zien wij bij de volgende begroting opnieuw een voorstel om de structurele kosten te verhogen? Het tweede betreft de kosten voor het Waddenfonds. Er wordt nu gevraagd om geld ter beschikking te stellen op basis 740 van een eerder vastgesteld investeringskader. Ook hierbij willen wij graag een langjarig doorzicht. Wij hebben gelezen dat wij nu 5 miljoen euro per jaar structureel beschikbaar gaan stellen voor de cofinanciering. Is dat voldoende of komt er straks weer een verzoek voor cofinanciering van nieuwe projecten als wij de rest van de Waddenfondsmiddelen gaan besteden? Ten derde, er wordt extra geld gereserveerd voor het project Zuidasdok. In 2011 hebben wij een 745 bijdrage toegezegd van 75 miljoen euro als provincie en dat bedrag wordt ieder jaar geïndexeerd. Nu lezen wij in de krant en heeft de minister een brief gestuurd aan de Tweede Kamer dat het project heel slecht verloopt. Ingenieurs zijn naar huis gestuurd, bouwwerkzaamheden mislukken en de geplande einddatum is vooruitgeschoven. Waar hebben wij dat eerder gehoord? Hadden wij niet een hoofdpijndossier? Ik vraag de gedeputeerde of hij 750 kan toelichten wat de risico's zijn voor de provincie bij dit project. Hoeveel geld hebben wij al betaald? De eerste tranche is 31 januari 2019 overgemaakt. Is daarmee onze bijdrage gerealiseerd die wij hebben afgesproken? Wat voor risico's voorziet u in de toekomst, is het niet

verstandig om aan te geven dat wij het bedrag dat wij gereserveerd hebben, fixeren en dat wij het niet blijven indexeren als het nu weer uitgesteld wordt? Wij horen graag uw reactie.

755

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Voorzitter, allereerst heb ik commentaar op de heer Klein. Wij hebben tegen gestemd omdat wij het niet eens zijn met de

760

De **VOORZITTER**: Ik grijp nu even in, dat had ik eigenlijk al moeten doen bij de heer Klein, maar die was mij net voor. Ik wil graag verzoeken om het debat te voeren bij de voordracht die actueel is en wij zitten nu bij de kaderbrief 2020.

765

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Wij hebben hier een informatieavond gehad over de energietransitie. Daarin heeft iedereen kunnen zien dat wat wij nu allemaal in deze kaderbrief voorstellen, dat absoluut niet allemaal kan. Wij kunnen niet met zijn allen elektrisch gaan rijden omdat wij niet genoeg elektriciteit hebben. Je kunt dus wel iets willen maar wat niet kan, kan niet en dat is allemaal aan u uitgelegd in die bijeenkomst. Deze coalitie wil het nu toch doorduwen, prima, maar zonder mijn steun.

770

Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter, kort, want zoals al geconstateerd is dit een relatief beleidsarme kaderbrief omdat het coalitieakkoord pas later is gekomen. Toch twee punten die ik er inhoudelijk even uit wil lichten. Het data gedreven werken en basis op orde. De wereld om ons heen wordt steeds digitaler en wij zien kansen om in de digitalisering en data gedreven werken een organisatie te zijn die hier proactief op handelt. Dit vraagt dat wij veilig en verantwoord om kunnen gaan met deze data en dat onze organisatie hiervoor gesteld staat. Wij kunnen dan ook akkoord gaan met de extra financiële middelen die hier structureel voor worden vrijgemaakt. Basis op orde hangt nauw samen met onze interne bedrijfsvoeringsprocessen en ook de verbetertrajecten die nodig zijn naar aanleiding van het verslag van de accountant. Voorgesteld wordt om structureel 35,5 fte toe te voegen aan onze organisatie waar de heer Heijnen vraagt, is er niet nog meer nodig. Kan het college toezeggen dat gestreefd blijft worden naar een compacte en efficiënte overheid en dat uitbreiding van ons ambtenarenapparaat niet de regel wordt, maar eerder uitzondering? Wij stemmen in met de kaderbrief.

775

780

785

Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): Voorzitter. Het is een beleidsarme kaderbrief, daar heb ik niet heel veel aan toe te voegen, maar wij hebben een motie over de werkgroep jeugdparticipatie. De afgelopen periode hebben wij daar als PS veel aandacht aan besteed en verschillende activiteiten ontwikkeld. Daar zouden wij graag mee door willen gaan. Daarom een motie.

Motie 34/080719

790

Werkgroep Jeugdparticipatie

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 8 juli 2019

Constaterende dat:

- 795 – *Er in de vorige Statenperiode verschillende activiteiten zijn ontwikkeld ten behoeve van jeugdparticipatie in Noord-Holland;*
- *Een aantal van deze activiteiten erg succesvol was en bijdroeg aan het informeren en raadplegen van Noord-Hollandse jongeren aangaande provinciale uitdagingen zoals ProDemos en de NJR 'Provinciestrijd';*
- 800 – *Het activeren van jeugd bijdraagt aan een sterkere democratie.*

Overwegende dat:

- *De provincie Noord-Holland staat voor een transparante en open democratie;*
- *De provincie Noord-Holland staat voor goede burgerparticipatie;*
- 805 – *Het motiveren, informeren, laten adviseren, raadplegen en waar mogelijk mee laten beslissen van de Noord-Hollandse jeugd daar onderdeel van uitmaakt;*
- *Het coalitieakkoord streeft naar bestuurlijke vernieuwing en vergroting van de burgerparticipatie in de breedste zin van het woord;*
- *Jeugdparticipatie een andere aanpak vereist dan 'gewone' burgerparticipatie bij provinciale besluiten;*
- 810 – *ProDemos overgenomen door het concern als doorgaand beleid.*

Spreken uit:

- *Opnieuw een werkgroep Jeugdparticipatie in te stellen;*
- 815 – *Deze werkgroep Jeugdparticipatie opdracht te geven om bij de behandeling van de begroting 2020 met voorstellen te komen die bijdragen aan het verbeteren van de betrokkenheid van de Noord-Hollandse jeugd het politieke en bestuurlijke proces;*
- *Daarin mee te nemen de bestaande activiteiten op dit gebied, als ook nieuwe activiteiten zoals bijvoorbeeld een 'JongerenStaten en JongerenCDK'*

820

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdA, GL, CDA, SP, PvdD, DENK, CU, D66, VVD, 50plus/PvdO

- 825 De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. Een jongere CdK kan nooit kwaad natuurlijk.

- 830 Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): Ik heb vandaag mijn oranje pakje aangetrokken want we zijn weliswaar gisteren tweede geworden, maar dat is voor Nederland en het vrouwenvoetbal heel groots voor ons kleine landje. Zo zie je dat als je veel meer participatie en veel meer aandacht besteedt aan een bepaald onderwerp, dus mede met deze motie willen wij zorgen dat jeugdparticipatie en de betrokkenheid van de jeugd bij de politieke democratie in de provincie meer kleur krijgt.

- 835 De **VOORZITTER**: De SP heeft drie moties ingediend, en nummer 3 was niet genummerd. Die zit achter motie 32 en dat moet motie 33 zijn. Ik schors de vergadering voor tien minuten zodat het college zich kan voorbereiden op de eerste termijn en een advies over de moties kan geven. De vergadering is heropend.

840 Gedeputeerde **PELS**: Voorzitter. Twee vragen voor mijn portefeuille en een motie. Zowel het CDA als D66, de een vroeg is dit wel genoeg en de ander vraagt, worden het er niet steeds meer. Ik denk dat ik u beiden enigszins moet teleurstellen, want wij weten niet wat de toekomst brengt, of wij bijvoorbeeld nieuwe taken krijgen of juist weer taken moeten gaan afstoten, maar om ons daar goed op voor te bereiden hebben wij het instrument interne capaciteitssturing en dat is een middel waarmee wij in de gaten kunnen houden, wat is nodig, voldoen wij aan de eisen en
845 tegelijkertijd zetten wij iedereen efficiënt in. Er wordt dus intern op gestuurd. De motie 31 over het provinciefonds is overbodig, want dat doen wij eigenlijk al. Dit wordt al besproken en een voorbeeld zijn de opcenten. Dat gaf ik ook mee in de commissievergadering. In IPO-verband spreken wij met alle provincies over het grote gedeelde probleem dat wij moeten zorgen dat wij in de toekomst, ook als bijvoorbeeld de opcenten veranderen, zorgen voor een open huishouding
850 bij de provincies. Dit heeft de zorg van alle provincies en wij moeten die gesprekken vooral voortzetten. Wij delen de zorgen van de SP dat wij daar goed op moeten letten, maar vooral dat wij dat verder moeten oppakken in IPO-verband en dus eigenlijk bestaand beleid kunnen voortzetten.

855 Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. Wij roepen als PS GS op, u zegt wij doen het al, want vindt u ervan als de Staten allemaal ja zeggen tegen die motie, voelt dat als een steuntje in de rug?

Gedeputeerde **PELS**: Dat voelt als status quo. Het is iets wat wij al doen en wij blijven het doen. Wij hebben er niets op tegen, wij delen deze zorg, maar als wij moties gaan indienen over
860 voortzetting van bestaand beleid, dan krijgen wij er misschien veel moties bij. In die zin is hij overbodig en ik hoop dat ik jullie kan geruststellen dat wij dit dus al doen.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. De vraag van de CU over het Waddenfonds. In het meerjarenprogramma investeringskader is weergegeven wat wij op dit ogenblik weten over
865 projecten die er aan zitten te komen en daarop is de cofinanciering gebaseerd. Begin 2019 hebben wij in de midterm-review gekeken welke projecten er aankomen. Op dit moment is het niet mogelijk om een langjarig overzicht te geven over welke projecten eraan gaan komen, want wij weten dat er opnieuw geld aan PS kan worden gevraagd op het moment dat er nieuwe projecten komen. Het IKW is een financieringsinstrument waarmee wij kijken welke opgave wij in
870 dat gebied hebben, hoe vinden wij de provinciale betrokkenheid daarbij en dan komen wij bij u terug met die projecten en of wij er cofinanciering voor over hebben.

De heer **KLEIN** (CU): Ik heb gelezen dat wij 10% cofinanciering doen. U weet waarschijnlijk hoeveel middelen er nog in het Waddenfonds zitten, daarvan is nu twee derde besteed en een derde moet
875 nog besteed worden. Kunt u misschien een inschatting geven? Wij gaan nu structureel 5 miljoen euro ter beschikking stellen, moeten wij nog een keer 5 miljoen of 20 miljoen euro doen. Orde grootte.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Nu lopen er een aantal dingen door elkaar. Het investeringskader staat
880 los van het Waddenfonds. Het Waddenfonds kan projecten uit het investeringskader financieren.

Binnen het Waddenfonds hebben wij een verdeling gemaakt. Een derde en twee derde, een derde blijven de thematische openstellingen zoals wij altijd al deden en twee derde houden wij gereserveerd voor de zes thematische opgaven die wij hebben vanuit het investeringskader. Er worden projecten uit geselecteerd die kansrijk zijn en kunnen rekenen op meerdere
885 financieringsstromen en daar kan het Waddenfonds voor gebruikt worden, maar er kunnen ook derden aan financieren, zoals waterschappen of gemeenten. Omdat wij nog niet weten welke projecten dat zijn en welke omvang zij hebben, kunnen wij u dat nog niet geven. Wij hebben er niet voor gekozen om een reserve op te tuigen met bijvoorbeeld 20 miljoen euro om te kijken of we daarmee uitkomen. Nee, we kijken per project wat hebben we nodig en dan komen wij bij u
890 terug en dan kunt u zeggen, dit gaat een richting uit die wij helemaal niet willen. Dat hebben wij bij de start afgesproken met elkaar. Omdat er een fors aantal nieuwe Statenleden is en dat komt misschien een beetje tegemoet aan de wens van de heer Klein, om wellicht een themabijeenkomst met de nieuwe Staten over wat het Waddenfonds en het investeringskader precies zijn, omdat wij dat de komende vier jaar nog regelmatig langs zullen krijgen. Als u dat
895 goed vindt, dan zou ik dat best in het najaar voor u willen organiseren.

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Voorzitter. Een vraag van de SP over Pallas om na het reces een bijeenkomst voor PS te organiseren, ik neem aan om bijgepraat te worden over de stand van zaken. Wij kunnen prima afspreken een technische briefing te houden en dan bent u weer
900 helemaal bij. Dan een aantal moties. De motie over 't Twiske van de SP, met een terecht punt in het dictum. Wij zijn bezig met dat soort punten, wij zijn bezig met de visie voor het recreatieschap en er zijn een aantal zaken beschreven in de WKW's. Het dictum gaat ervan uit alsof wij het voor het zeggen hebben en dat is niet zo bij het recreatieschap, daar zijn ook andere partijen bij betrokken. Als ik hem zo mag lezen dat wij dit inbrengen bij de anderen om mee te
905 gaan nemen in het vervolg, dan nemen wij een positieve houding aan bij deze motie. Dan motie 33. Die geeft een opdracht aan GS en vanuit die optiek ontraden wij deze motie. In de vorige Statenperiode was het aan PS om dit te doen en is er ook gevolg aan gegeven. GS willen dat graag zo houden. Motie 34 is aan PS gericht en laten wij aan het oordeel van PS. Gehoord het voorgaande, past deze op zich meer in hoe wij het de afgelopen vier jaar hebben gedaan met
910 elkaar.

Gedeputeerde **TEKIN**: Voorzitter, twee vragen, een van de SP over de woorden van de minister-president. Wie ben ik om de woorden te duiden van de minister-president, dat ga ik ook niet doen. Wij hebben afgelopen vrijdag ook kennis genomen van de brief van de minister van IenW
915 over het groeibesluit van Schiphol. Wij zijn op dit moment bezig om dat goed tot ons te nemen en ik stel wel voor dat als wij hier als college mee naar buiten gaan en als BRS – u kent mijn dubbelrol als voorzitter van een van de onderhandelende delegaties – ik u daar een afschrift van geef. Dat debat komt eraan en daarom lijkt het verstandig om na de zomer in de eerste commissievergadering dit gesprek met elkaar te voeren. De vraag van de CU over het Zuidasdok.
920 Wij zijn nog in gesprek met Amsterdam en andere partijen en dan moet je in openbaarheid een beetje terughoudend zijn. Ik vraag ook aan u die terughoudendheid. U hebt mij een aantal concrete vragen gesteld. De eerste tranche is nog niet overgemaakt, maar wij zijn wel in gesprek met elkaar. Onze bijdrage gaat zitten in de OV-terminal. De OV-terminal is en blijft heel urgent,

u kent de situatie daar. Daar zitten op zich geen risico's voor budgetoverschrijdingen bij.

925 Misschien wel in het algehele project, maar de fixatie van ons zit op de OV-terminal. Die is 75 miljoen euro en het is in deze sector heel gebruikelijk om dat te indexeren middels de prijs bruto overheidsinvesteringen. Dat zijn de gebruikelijke afspraken die wij hebben en dat is hier ook gebeurd. Op dit moment zijn twee dingen van belang. Dat is de prioritering van de hele Zuidasdok en de volgtijdelijkheid en juist op die twee punten zijn wij met elkaar in gesprek, maar
930 ook hier de toezegging om hierover in de commissie na de zomer met elkaar door te praten. Dan kan ik u daar iets meer over melden.

Gedeputeerde **ROMMEL**: Voorzitter. De uitspraak over de PAS. Even het verloop hoe het gegaan is.

935 Iedereen is behoorlijk overrompeld over de uitspraak en snel na de uitspraak is een PAS-team ingesteld binnen de provincie om na te gaan wat er in de provincie speelt. Maar daar zijn wij nog steeds mee bezig. In IPO-verband ben ik toegetreden tot de kerndelegatie, omdat de problematiek van de PAS vele malen groter is dan je zou denken, want het raakt alle beleidsterreinen. Ik heb vrijdagavond met de minister gesproken en afgesproken is om op hele korte termijn te kijken naar wat wij gaan doen met de kortetermijnvergunningen en de
940 langetermijnvergunningen en middellange termijnvergunningen. Op dit moment weten wij nog niets concreets. Er zal een adviescommissie ingesteld worden, waarschijnlijk morgen, die direct aan het werk gaat gedurende de komende zomer en ook de kerndelegatie zal aan het werk blijven om na te gaan hoe wij dit op kunnen lossen. Zodra ik iets meer weet, dan zal ik u direct informeren. Op dit moment is dit de stand van zaken.

945

Gedeputeerde **STIGTER**: Voorzitter. De CU vraagt naar de extra inzet rond ICT en datastrategie.

Hij vroeg mij ongeveer om te waarborgen dat dit de laatste extra investering is tot in de eeuwigheid. Die laatste toezegging kan ik uiteraard niet doen. De eeuwigheid is best lang, het is een speelveld waar heel veel in verandert. Eind vorig jaar is wel een datastrategie vastgesteld hier
950 in dit huis en in die strategie is aangekondigd dat er een personele verkenning zou plaatsvinden wat er nodig is om die strategie uit te voeren. Daaruit is gekomen dat er een extra inzet zal moeten plaatsvinden van rond 700.000 euro in nieuwe mensen en in het opleiden van bestaande mensen. Ik kan u wel de garantie geven dat wij deze datastrategie met deze extra investering kunnen uitvoeren daarin, maar de ontwikkelingen gaan heel snel en ik sluit niet helemaal uit dat
955 ik toch de komende jaren vaker met u en anderen het gesprek zal aangaan, maar dat is uiteindelijk onderdeel van het politieke debat dat wij hierover met elkaar voeren.

De **VOORZITTER**: Is er behoefte aan een tweede termijn?

960 *Tweede termijn*

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. Dank voor de antwoorden. In willekeurige volgorde het volgende. Gedeputeerde Tekin zegt een brief te sturen aan PS over Schiphol, maar ik stel voor deze meteen voor de commissie te agenderen. Dat beperkt weer een maand en dat zou ik prettig
965 vinden. Gedeputeerde Rommel zegt overvallen te zijn door de uitspraak van de PAS, maar deze kwestie liep al heel lang bij de Raad van State en er was al heel lang voor gewaarschuwd, het zou

best weleens kunnen gaan tegenvallen omdat er namelijk in het Kamerdebat toentertijd was gewaarschuwd, jongens dat gaat niet goed. Ik vraag mij af waar komt die overval vandaan, want het zal al in de pijplijn. Ik ben blij met de toezegging dat u meteen met info gaat komen als u
 970 meer weet. Het gaat nog een keertje goedkomen zou ik bijna zeggen, hoewel het een hele complexe situatie is. Dan de motie over het provinciefonds. U geeft als antwoord dat doen wij al en dat is heel geruststellend om te horen, maar u komt met als voorbeeld de opcenten maar dat is ons eigen mandaat en dat is geen Rijksgeld. Ik vraag naar de trap-op/trap-afregeling die te maken heeft met Rijksgeld dat hier naartoe komt. Ter vergelijking, wij weten dat gemeenten
 975 inmiddels de ozb verhogen vanwege tekorten op het gemeentefonds, dat is een parallel. Daarom willen wij niet horen, wij gaan het in onze eigen portemonnee zoeken, want het moet bij het Rijk vandaan komen, want die hebben nog geld op de plank maar daar krijgen wij minder van en dat vind ik een wonderlijke variant. De motie over 't Twiske. U geeft een perfecte duiding van de motie zoals u die zou willen lezen, we nemen het mee naar het recreatieschap, helemaal top,
 980 maar ik vraag u weer om een verslag over hoe het gelopen is als dat zou kunnen. De motie over de jeugddebatten wil ik aanhouden en ten gunste laten vallen aan de motie waar meer namen op staan. Het belangrijkste argument is: die is aan PS gericht. Onder andere ook om die reden.

De **VOORZITTER**: Motie 33 is aangehouden.

985
 De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Goed om met elkaar over het Waddenfonds door te spreken straks in het najaar. Wij maken ons toch wel zorgen over onze grip op dit geheel. Aan de ene kant stellen wij dus de grote kaders vast met een visie Waddengebied en dan zegt u tegelijkertijd, als het om geld gaat, dan kom ik bij u terug. Dan is het zo concreet als wij nu zien, namelijk er
 990 moet 5 miljoen euro bij want er komen weer nieuwe projecten aan. Ik zou als PS iets meer zicht willen hebben op waar wij het geld aan besteden en welke criteria wij daarvoor kunnen hanteren en als wij dat besloten hebben, wat de totale kosten zijn die ermee gemoeid gaan. Dank aan gedeputeerde Tekin om over het Zuidasdok verder te praten. Wij willen u vragen om in de gesprekken die u nog voert, aan te dringen op voortgang van de OV-terminal want dat is
 995 belangrijk en aan te geven dat vertraging voor ons financiële kosten met zich meebrengt en dat mee te nemen in het gesprek. Tot slot, complimenten aan de heer Stigter voor zijn duidelijke taakopvatting en dat u geen garantie geeft over de eeuwigheid, dat lijkt mij ook geen rol die wij ons moeten aanmeten, maar wel heel goed dat u toezegt dat u de vastgestelde strategie met dit budget denkt te kunnen uitvoeren.

1000
 Gedeputeerde **PELS**: Voorzitter. Voor de SP ben ik denk ik, te snel langs de discussie over de open huishouding gegaan, want dat gaat over meer dan alleen de opcenten. Dat is niet een discussie die wij voeren, oh, straks moeten wij het verhogen. Het is juist dat wij bij het Rijk de consequenties van elektrisch vervoer neerleggen omdat wij die niet op die manier willen gaan
 1005 dragen, dat de provincie sowieso moet gaan verhogen. De discussie over de open huishouding gaat ook verder en gaat ook over het provinciefonds, want wij moeten uiteindelijk een oplossing vinden voor bijvoorbeeld de teruggang in opcenten. Dat kan mogelijk ook in het provinciefonds gevonden worden, dus dat gesprek over de open huishouding is al breder.

1010 Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. Ik denk ook dat het een beetje blijft hangen. Het Rijk stort geld in het provinciefonds maar door de trap-op/trap-afregeling krijgen wij nu minder. De motie pleit ervoor om je best te doen om samen met het IPO ervoor te pleiten dat het provinciefonds op de juiste manier gevuld wordt. Ik heb het niet over de opcenten. Het gaat erom wat krijgen wij van het Rijk overgemaakt en als dat minder wordt omdat zij een bepaalde systematiek hebben

1015 waar wij last van hebben, dan mogen zij het voor ons gaan opknappen. PS geven u een steuntje in de rug zodat u voortvarend daarvoor kunt gaan pleiten. Dat moet toch eigenlijk hartstikke mooi zijn, niet dan?

Gedeputeerde **PELS**: Wij begrijpen elkaar volgens mij heel goed, maar blijven om de motie heen draaien. Dit is al onderdeel van het gesprek, dat wij dat mogelijkerwijs moeten gaan aanpassen willen wij tot een goede open huishouding komen, want die discussie gaat juist over dat je als provincie je eigen afwegingen kunt blijven maken. Als daarin besluiten van het Rijk leiden tot het mogelijk in gevaar brengen daarvan, dan moeten wij het daarover hebben. Dat gesprek vindt al plaats in IPO-verband. Wij hebben het in die zin meer over een principiële procesvraag. Als wij

1020 het al doen, moeten wij er dan een motie voor aannemen. Daarom is deze motie volgens GS overbodig.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Dus als GS het al doen, dan is het niet aan PS om daar een motie over aan te nemen.

1030 Gedeputeerde **PELS**: Als PS graag willen herhalen wat GS al aan het doen zijn, ja, dan staat het PS vrij, maar volgens mij zit u hier vooral om ons beleid scherper te maken of een bepaalde kant op te trekken en niet om te herhalen wat GS al aan het doen zijn.

1035 De **VOORZITTER**: Wij gaan over tot stemming nr. 4 over motie 31, Provinciefonds. Wij zijn met 50 Statenleden. Stemverklaringen?

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Voorzitter. Wij onderschrijven de motie wel maar wij vertrouwen er wel op dat als de gedeputeerde zegt, dit doe ik al en ik heb niet een nadere motivering nodig, dan zullen

1040 wij haar daarop vertrouwen.

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Wij vertrouwen er ook op dat GS dit al doen en ik zou ook GS willen vragen om in het overleg met de Rijksoverheid over het klimaatakkoord het over meer te hebben dan alleen dit onderwerp. Ik zag dat deze fitty het had geschopt tot het klimaatakkoord,

1045 maar ik vond het wel wat karig dat het de belangrijkste rol van de provincie leek te zijn.

De **VOORZITTER**: De stemming is open. Ik sluit nu de stemming. Motie 31 is verworpen. Voor gestemd hebben de fracties PvdD, SP, 50plus/PvdO en DENK. Dan de stemming over motie 32. Stemverklaringen?

1050 Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): Voorzitter. Wij zullen tegen de motie stemmen, want de gedeputeerde zegt, wij doen het al en de toezegging van de gedeputeerde nu niet precies

hetzelfde op papier staat als de motie. Dus wij vertrouwen erop dat de gedeputeerde en GS wel doen wat de toezegging zegt, maar wij zien dus niet in waarom deze motie dan nodig is.

1055

De **VOORZITTER**: De stemming is open. De stemming is gesloten. De motie is verworpen met 29 stemmen tegen en 21 voor van de fracties GL, PvdD, SP, CU, 50plus/PvdO en D66. Dan de stemming over motie 34. Stemverklaringen? Geen. De stemming is open. De stemming is gesloten. De motie is met 44 stemmen voor tegen 6 aangenomen, tegen gestemd heeft de fractie FvD. Dan de stemming over de voordracht. Stemverklaringen?

1060

De heer **DESSING** (FvD): Voorzitter. Wij zijn in principe tegen de maatregelen aangaande het klimaat en de circulaire economie en ook het negatieve saldo van de uitgaven dat dat tot gevolg heeft. Daarom stemmen wij tegen de kaderbrief.

1065

De **VOORZITTER**: Stemming nr. 7 is open. De stemming is gesloten. De voordracht is aangenomen met 39 stemmen voor en tegen stemmen van de fracties FvD, PVV, 50plus/PvdO en fractie Baljeu.

1070

11. Statenvoordracht 52 Tweede begrotingswijziging 2019

De **VOORZITTER**: Er zijn geen insprekers. Dan gaan we over tot stemming nummer 8. Stemverklaringen?

1075

De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Wij stemmen voor met als voorbehoud dat wij tegen de subsidies voor duurzaamheid zijn en daarnaast verwachten wij dat volgend jaar meer toelichting wordt gegeven bij deze subsidies.

1080

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Dank voor de extra toelichting naar aanleiding van de bespreking in de commissie. Wij kunnen op basis daarvan voor de voordracht stemmen.

De **VOORZITTER**: De stemming is open. De stemming is gesloten. De voordracht is aangenomen met 43 stemmen voor en tegen gestemd hebben de fracties FvD en 50plus/PvdO.

1085

11.a. Statenvoordracht 54 Verzoek tot uitbreiding van het fondsvermogen van het Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland BV (PDENH)

De **VOORZITTER**: Ik geef het woord aan mevrouw Kapitein en het is haar maidenspeech.

1090

Mevrouw **KAPITEIN** (D66): Voorzitter. Fantastisch dat ik juist over dit mooie participatiefonds mijn maidenspeech mag gaan houden. Ik ben namelijk crowdfund coach bij Collin Crowdfund geweest in de afgelopen tijd en de werkwijze van dit platform qua risicomanagement en de beoordeling van kredieten kent veel overeenkomsten, maar dit is even persoonlijk. In de vorige periode is onder meer op initiatief van D66 dit participatiefonds opgezet. Daarom zijn wij blij dat in deze periode conform de gemaakte afspraken dit fonds verder wordt uitgebouwd. Wij vinden dit een

1095

voorbeeld van hoe wij als provincie op slimme innovatieve wijze innovatie van het Noord-Hollandse mkb op het thema duurzame energie kunnen stimuleren. Het is een slimme wijze, want het gaat immers niet om subsidies, maar vooral om de inzet van leningen, dus het gaat om geld dat in principe weer terugkomt naar de provincie als alles goed gaat. Wij zijn ons heel goed bewust van de risico's dat een lening niet wordt terugbetaald, maar daar hebben wij geen problemen mee om dit risico te accepteren. Het gaat immers om bedrijven die werken aan het realiseren van verbeteringen in onze provincie op het gebied van de energietransitie, circulaire economie en duurzame mobiliteit, precies belangrijke prioriteiten voor ons. Wat voor u ligt, is het vrijgeven van het eerste deel van de derde tranche. Dit is volledig conform eerder genomen besluiten en het tweede deel komt nog later in de tijd weer terug aan de orde. Wij zullen hier dus van harte voor gaan stemmen.

De **VOORZITTER**: De volgende maidenspeech is van de heer Van den Berg (FvD).

1110 De heer **VAN DEN BERG** (FvD): Voorzitter. Wat een eer om hier te staan. Verkozen als grootste partij met een ontzettend groot mandaat. Elk Statenlid van ons staat gelijk aan bijna 55.000 inwoners van onze provincie. Wij hebben wat waar te maken naar onze kiezers. Ook voor mij persoonlijk is dit een hele missie, ik ben een Christen en in elke stap die ik nam richting de verkiezingen, heb ik God gevraagd mij hiervan af te houden als het niet voor mij bestemd was en
1115 toch sta ik hier. Een hele verantwoordelijkheid. Wij zijn niet zo maar verkozen tot grootste partij. Al ruim anderhalf jaar stellen wij kritische vragen bij de waanzin van de klimaatplannen. Ook in onze provincie worden de komende decennia honderden, miljoenen in deze bodemloze put gestopt, zoals met het participatiefonds Duurzame Energie waarvoor totaal 85 miljoen euro wordt uitgetrokken met de nodige investeringsrisico's. Daarnaast spreekt Rotterdam alleen over
1120 50 miljard, Gelderland over 200 miljard en landelijk geven wij er ruim duizend miljard euro aan uit en het is nooit genoeg. Ondanks dat de koopkracht al jaren fors onder druk staat terwijl de economie groeit, brengt D66 in de vorige Statenvergadering naar voor om de opcenten te verhogen. Schandalig. En waar doen wij dit allemaal voor? Voor het milieu? Absoluut niet. Al lang is bekend dat windmolens een slachting veroorzaken onder vogels en insecten en zonnepanelen
1125 het bodem- en waterleven vernietigen. Voor het klimaat dan? Zeker niet. Al zouden wij in Nederland alle klimaatafspraken nakomen, dan zou dat in het jaar 2100 tot 0,0007 graden Celsius minder opwarming leiden. Als je sommige politici mag geloven, dan bekruipt je het gevoel dat ons een zondvloed staat te wachten en dat deze door de menselijke zonde sneller en sneller gaat komen. Bijna niets kan ons nog redden. Niets is minder waar. Uit onderzoek blijkt
1130 dat de afgelopen 128 jaar de zeespiegel aan de Nederlandse kust met gemiddeld 19 cm per eeuw is toegenomen en hier geen versnelling valt waar te nemen, aldus een rapport van Deltaris uitgevoerd voor RWS. Wij constateren dat dit fonds uit de koker komt van het CDA. Dat de CU soms groener lijkt te willen zijn dan GL, wil ik hen bij deze ook herinneren aan de belofte die ons allen is gegeven. De belofte die is gegeven door Noach nadat het water was gezakt en Noach de
1135 ark verliet. "Ik zal nooit meer zoiets doen" zei God. Ik beloof dat ik de aarde nooit meer zal verwoesten met een grote watervloed. Ik ben mij ervan bewust dat de regenboog in de moderne tijd een andere associatie heeft gekregen, maar ik wil u eraan herinneren dat de regenboog een teken is van deze eeuwige belofte. FvD is een common sense partij. Wij willen werken aan een

- 1140 uitstekend milieu waar de samenleving en de economie baat bij hebben. Het kan dus zijn dat wij voorstander zijn van het vervangen van biomassa door kolen, kolen door aardgas en aardgas door kernenergie. Fors minder luchtvervuiling en daardoor minder maatschappelijke kosten. Het kan ook zijn dat wij voorstander zijn van het verlagen van de opcenten voor auto's op gas, zodat de burger meer geld overhoudt en de luchtkwaliteit verbetert, maar dan zonder de levensgevaarlijke mijnen voor het produceren van de accu's voor deze elektrische auto's. U kunt
- 1145 van ons te allen tijde een kritische noot verwachten als uw beleid ten koste gaat van onze bevolking. Dat betekent ook een uitgestoken hand naar jullie allen om samen te werken ten goede van onze bevolking. Ik constateer dat die uitgestoken hand is aangenomen door de PvdD. Wij zullen samen een motie indienen, bedankt daarvoor. Afrondend zullen wij deze voordracht niet steunen.
- 1150 Ines **KOSTIC** (PvdD): Voorzitter. Wij zien in het PDENH veel potentie en zien dat er geïnvesteerd wordt in innovatieve projecten die bijdragen aan het leefbaar houden van deze mooie planeet. Investeren in leefbaarheid en echt duurzame innovatie, daar is de meerderheid van deze PS enthousiast over. Houd dat even in je achterhoofd. Maar er zijn ook projecten waar je
- 1155 vraagtekens bij kunt plaatsen bij dit fonds, bijvoorbeeld investeringen in Volgroen, een bedrijf dat biomassaketels en palletkachels leaset aan andere bedrijven. Financiering van houtstook dus, wat is daar precies innovatief aan? Uit de beantwoording van onze technische vragen blijkt dat het huidige investeringsreglement vaag is over de kaders voor biomassa en niet uitsluit dat kan worden geïnvesteerd in vervuilende biomassa, zoals die uit houtstook. Zo kunnen wij als PS
- 1160 onvoldoende controleren. Tegelijk zien wij, mensen maken zich meer zorgen over milieuschade en luchtvervuiling. Afgelopen tijd hebben wij dan ook veel maatschappelijke ophef gezien over vervuilende vormen van biomassa. Zelfs kinderen gaan de straat op omdat zij geen bomen in de verbrandingsoven willen zien. Uit onderzoek van onder andere de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen, de Princeton University en EACAC, de Europese Koepel voor
- 1165 wetenschapsacademies waar die van ons bijhoort, zeggen allemaal, winnen van biomassa uit houtstook is absoluut niet duurzaam. Subsidies voor dit soort initiatieven leiden niet tot de beoogde duurzaamheidsdoelen. Dat is heel helder. Daar is wetenschappelijk consensus over. Deze week zei de directeur van het Nederlands Instituut voor Ecologie het volgende op de radio:
- 1170 "Er zit geen toekomst in de biomassa uit houtstook, noch klein, noch groot, er zit gewoon geen toekomst in. Het verdienmodel is subsidie. Het is publiek geld dat nu wordt gestopt in iets waar geen toekomst in zit en niet bijdraagt aan het leefbaar houden van onze planeet. Vergis je dus niet, ik herhaal, grote biomassacentrales zijn vervuilend maar kleine nog vervuilender."
- Afrondend wil ik terug naar de constatering dat de meerderheid van deze Staten wil investeren in leefbaarheid en echt duurzame innovatie. Er is niets innovatiefs aan biomassa uit houtstook, dat
- 1175 hebben wij 30 jaar geleden ook bedacht. Toen was er misschien nog wel iets mee te doen, maar nu zijn we veel te laat en nu zijn er veel betere technologieën waarover FvD ongetwijfeld nog heel leuk over mee kan denken. Ik hoor graag uw ideeën. Wij zijn onze burgers echt verschuldigd om hun geld in echt innovatieve en duurzame projecten te steken. Biomassa uit algen bijvoorbeeld heeft potentie, dat heb ik ook opgezocht in dezelfde publicatie door de KNAW, dat daar
- 1180 inderdaad potentie in zit. Door vervuilende en op zijn zachtst gezegd wetenschappelijk twijfelachtige biomassa uit te sluiten van de investering, blijft er meer geld over om te investeren

1185 in echte innovatieve en toekomstgerichte methoden. Als PS hebben wij niet altijd alle touwtjes in handen, maar in dit geval kunnen wij zorgen van onze burgers wegnemen door in ieder geval investeringen in vervuilende biomassa uit te sluiten. Daarom een motie en complimenten aan alle partijen want dit is een prachtig voorbeeld van brede samenwerking van links tot rechts en midden en buiten alle kaders, gezamenlijk met GL, FvD, DENK, SP, PvdA, VVD en CU.

Motie 35/08072019

1190 Geen investeringen in vervuilende biomassa

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 8 juli 2019

Constaterende dat:

- 1195
 - *De provincie in 2014 het Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland BV (PDENH) heeft opgericht voor de verwezenlijking van de ambities op het gebied van duurzame energie;*
 - *PDNH tot nu toe 1,3 miljoen euro heeft geïnvesteerd in biomassa;*
 - *Volgens het huidige investeringsreglement PDENH in biomassa zou kunnen investeren, waarbij de winning van biomassa door het verbranden van hout niet uit te sluiten is.*

1200

Overwegende dat:

- *In het coalitieakkoord "Duurzaam doorpakken" erkend wordt dat er steeds meer maatschappelijke weerstand is tegen biomassacentrales;*
- *O.a. de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen en Natuur en Milieu tot de*
1205 *conclusie zijn gekomen dat het winnen van biomassa uit houtstook niet duurzaam is en subsidies voor dit soort initiatieven niet de beoogde duurzaamheidsdoelen bereiken;*
- *Het nu niet helder afgebakend is welke soort biomassa als duurzaam wordt gezien en in welke soort wel en niet mag worden geïnvesteerd in het kader van PDENH.*

1210 *Gehoord de discussie, verzoeken het college om:*

- *Voordat een nieuw investeringsvoorstel van PDENH wordt goedgekeurd, met PDENH in overleg te treden en de duurzaamheidsdoelstellingen zo aan te passen dat er geen investeringen kunnen worden gedaan in projecten die winning van biomassa uit hout(stook) beogen;*
- 1215
 - *Zich uit te spreken tegen investeringen in biomassa die bijdragen aan een verslechtering van de luchtkwaliteit;*
 - *In de eerste commissievergadering na het reces het investeringsreglement van PDENH te agenderen, teneinde de commissie in de gelegenheid te stellen voorstellen te formuleren om dit aan te passen*

1220

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdD, FvD, DENK, SP, PvdA, GL, VVD, CU

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

1225

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Ik bedank de heer Van den Berg voor zijn open en persoonlijke bijdrage. Mijnheer Van den Berg, u heeft mij al uitgenodigd om een keer een kop koffie te gaan drinken en ik heb daarmee toegestemd. Wij hebben het nog niet concreet gemaakt, maar er is alle reden om dat binnenkort te doen. Toch is er een ding wat ik nu al graag tegen u wil zeggen.

1230

Ik geloof met u in de belofte dat uiteindelijk alles goed zal komen, maar voor mij betekent dat niet dat wij nu niks hoeven te doen. Onze opdracht is nu om het goede te doen, om nu te doen wat onze hand vindt om te doen en bij te dragen aan die goede wereld die ons beloofd is. Een van de dingen die wij kunnen doen, is zorgen voor innovatie, kijken hoe wij ons menselijk verstand in kunnen zetten dat de talenten die wij gekregen hebben om juist het goede bij te

1235

dragen aan deze wereld en daarbij kan het innovatiefonds een prachtige rol vervullen. Ik denk ook dat het goed is dat wij blijven sturen op zo goed mogelijke innovatie. Daarom ondersteun ik van harte de motie van de PvdD, omdat deze ons een stap verder helpt om juist die innovatie vorm te geven.

1240

De **VOORZITTER**: Het woord is aan mevrouw Gielen die haar maidenspeech houdt.

1245

Mevrouw **GIELEN** (GL): Voorzitter. Investeren in duurzame energie is belangrijk en daarom is GL heel blij met het bestaan van een fonds als PDENH en het investeren in duurzame projecten en bedrijven dat ermee verkregen kan worden. Ook in het coalitieakkoord onderstrepen wij dat belang en ik ben ook heel blij dat duurzaamheid daar integraal in terugkomt, om dat nog maar eens te onderstrepen. Want PDENH draagt bij aan het behalen van de doelstellingen op het gebied van energietransitie, circulaire economie en duurzame mobiliteit. Duurzaamheid komt voor in veel verschillende vormen en de meningen over wat de meest duurzame keuze is, verschillen, dat hebben wij gezien. Vorige week demonstreerden tientallen kinderen tegen de

1250

komst van een biomassacentrale in Diemen waar dus hout verbrand gaat worden en deze kindermars volgt in een hele lange lijn van talloze scholieren- en studentenprotesten voor een beter klimaatbeleid. Ik stond vaak met hen op de Dam en deze protesten laten zien dat er draagvlak is voor duurzaamheid en de energietransitie. Het laat ook zien dat de discussie over wat nu echt duurzaam is, heel ingewikkeld kan zijn. Biomassa uit zeewier of algen op kleine

1255

schaal kan heel duurzaam zijn, maar biomassa op grote schaal met aangevoerde houtsnippers ingevoerd uit gekapte oerbossen in Canada is niet meer duurzaam te noemen. Daarom moet in PDENH het verschil tussen zulke soorten biomassa helder zijn, zodat er geïnvesteerd kan worden in echt duurzame projecten. Elke euro telt immers. Daarom dienen wij graag met de PvdD de motie in, Laat ik er duidelijk over zijn. Wij zijn heel blij met het PDENH en het geld wat

1260

beschikbaar komt maar laten wij helder onderscheid maken tussen wat wel en niet bijdraagt aan een duurzame economie en aan een duurzame wereld.

1265

De heer **HOOGERVORST** (SP): Voorzitter. Ik haal eigenlijk mijn spreektijd in die ik in de laatste commissie niet meer kreeg, omdat mijn spreektijd toen op was. Dank voor de gelegenheid om alsnog de vragen te stellen die ik toen wilde stellen. Het toevoegen van het laatste deel van het beschikbare budget aan het participatiefonds PDENH is voor ons geen enkel probleem. Ook de in wezen goede doelstellingen van het fonds ondersteunen wij nog steeds. In 2014 is deze regeling

ingesteld en is nu toe aan een financiële vervolmaking, zodat het volledige vermogen straks beschikbaar is. Wij willen er wel voor pleiten de toekenning van fondsbedragen transparanter te maken. Nu zijn de bedrijven en initiatieven wel te vinden op de website van PDENH maar wij vinden dat als de provincie een vermogen leent aan een bedrijf of initiatief, ook de provincie daar helderheid over zou moeten geven. Welke initiatieven van welke bedrijven en organisaties verdienen een stimulans met provinciaal geld en met welk resultaat? Hebben onze inwoners niet het recht om te weten wat er met ons geld gebeurt? Kunnen GS toezeggen dat zij komen met een overzicht zoals hierboven en samen met een laten we zeggen, jaarlijks financieel overzicht van in- en binnenstromende bedragen zou dit veel helderheid maar ook veel meer waarde geven aan het geheel dat PDENH beoogt.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter. Ja, hoewel ook groot geworden met de verhalen van Noach ben ik toch wel tot de conclusie gekomen dat ik veel meer waarde hecht aan een humanistische visie op klimaat en mensheid en vooral aan wetenschap en daarin is natuurlijk wel onomstotelijk vast komen te staan dat wij echt ontzettend hard aan de bak moeten om onze aarde te redden.

De heer **VAN DEN BERG** (FvD): Het was een kleine verwijzing naar het CDA en CU. Ik heb een rapport genoemd van Deltaris, dat is ook wetenschap, precies waar u over spreekt, dus die betwist ik ook totaal niet, maar de verwijzing was het enige.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Dat is mooi, dat is aan u verder. Ik wil hier alleen woordvoering doen om nog even te ondersteunen dat wij hebben meegetekend aan de motie van de PvdD. Ook ik heb mevrouw Louise Vet, hoogleraar Ecologie gehoord op Radio 1 afgelopen zaterdag en zij heeft nogmaals onderstreept hoe onduurzaam houtgestookte biomassa is voor centrales, klein of groot, en daarmee onderschrijven wij die visie met de ondersteuning van deze motie.

De **VOORZITTER**: Ik schors de vergadering voor tien minuten. De vergadering is heropend.

Gedeputeerde **PELS**: Voorzitter. Wij hebben naar motie 35 gekeken die door diverse partijen is ingediend. En waar wij eigenlijk tegenaan lopen, is dat wij de doelen die delen we met elkaar, alleen dat de motie zoals die er nu staat, niet goed uit te voeren is en daarom ook zelfs ambtelijk wordt ontraden, omdat wij niet willen dat wij het hele biomassaspectrum op slot zetten en dat is wat hiermee gebeurt. Wat vaak in nieuwe installaties wordt gedaan, bijvoorbeeld ook bij algen of zeewier, dan starten ze met gebruik van schoon hout, want daarmee kunnen ze de installaties goed testen. Met het dictum zouden wij dat onmogelijk maken. Dat geldt ook voor het tweede punt. De komende tijd gaan wij zien dat er naast bestaande energievormen, biomassa ingezet gaat worden maar dat beide systemen nog draaien. Dan zou je kunnen zeggen dat die vorm van biomassa op dat moment dus leidt tot verslechtering van de luchtkwaliteit, terwijl wij weten dat wij het op termijn inzetten om de luchtkwaliteit te kunnen verbeteren. Het zou jammer zijn als u dat laat staan. Het is belangrijk, het gaan maar betrekkelijk kort over PDENH zelf en veel meer over, wat gaan wij doen met biomassa, wat is het kader. In het coalitieakkoord staat wat wij met elkaar willen ontwikkelen om grootschalige biomassa te voorkomen. Daar moeten wij het gesprek met elkaar over aangaan tussen GS en ook in PS en na de zomer het brede gesprek met elkaar te

voeren en niet puur en alleen te kijken naar het investeringsreglement van PDENH, maar vooral breder te kijken naar wat wij gaan doen met biomassa.

- 1315 Ines **KOSTIC** (PvdD): Voorzitter. Wij begrijpen denk ik waar dit vandaan komt. Als de ambtenaren zeggen het is een bezwaar op twee punten, een punt omdat hout wordt gebruikt in testfases voor hele goede dingen zoals biomassa uit algen, dan wijzigen wij de motie behoudens de testfases. Wij willen graag meedenken hoe het anders kan. Het tweede probleem in het dictum betreft de luchtkwaliteit. Dat kunnen wij schrappen. Is het dan oké? Mijn tweede vraag specifiek over PDENH. Wij hebben het bij dit project over duurzaamheid en innovatie en toch wordt er
- 1320 geïnvesteerd in een bedrijf dat biomassaketels en palletkachels least aan andere bedrijven. Wisten jullie daarvan en hoe past dat in dat beeld van innovatie en duurzaamheid binnen PDENH?

- Gedeputeerde **PELS**: GS krijgen alle besluiten te zien, dat is een besluit dat het college neemt, dus wij zijn natuurlijk op de hoogte van waarin geïnvesteerd wordt. Het voorbeeld dat u geeft, laat
- 1325 mooi de weg ergens naartoe zien. Dit voldeed aan alle voorwaarden die door PDENH zijn gesteld en liet ook zien dat je de opbrengst enorm zou kunnen verbeteren van die apparaten die zij aanbieden via de lease. Daar zit misschien een verschil van mening, maar om ergens te komen, heb je soms een innovatie nodig die je een beetje op weg brengt ergens naartoe.

- 1330 Ines **KOSTIC** (PvdD): Voorzitter. Is de gedeputeerde dan van mening dat het leasen van biomassaketels en palletkachels aan andere bedrijven echt iets innovatiefs en duurzaam is? Dan weet ik ook waar we het later over gaan hebben, wat de kaders daarvoor zijn.

- Gedeputeerde **PELS**: Ik vind het ingewikkeld om daar antwoord op te geven, want dit is een hele
- 1335 specifieke casus van een bedrijf en gaan we dan alle vormen van pallets uitsluiten in houtkachels, terwijl wij weten dat het bijvoorbeeld van afvalhout afkomstig is. Ik ga daar nu geen uitspraak over doen. U vroeg, kunnen wij de motie aanpassen zodat het wel uitvoerbaar is? Ik zou er voor zijn om de motie aan te houden totdat wij het over de derde tranche hebben – in antwoord op de SP: er komt dus nog een tranche aan – waar wij nog over gaan spreken. Dat staat ook in het
- 1340 coalitieakkoord dat wij samen willen spreken over eventuele aanscherping. Dat wij de doelen van de motie meenemen bij de uitwerking van de eventuele aanscherping en dat aan u voorleggen opnieuw in PS net zoals nu, hoe dat uitwerkt en dat u dan kunt kijken, hebt u dat voldoende gedaan of niet. Dan een vraag van de SP, waarom kunnen PS niet meer informatie hebben? Dat heeft een hele duidelijke oorzaak, dat is bedrijfsgevoelige informatie. Wij doen een investering in
- 1345 het fonds en het fonds investeert weer in een bedrijf en als wij dat allemaal publiek maken, dan brengen wij de concurrentiepositie van die bedrijven in gevaar.

- De heer **EVERDUIM** (DENK): Het klinkt een beetje als water naar de zee dragen met het houtgebeuren, maar wat bedoelt u precies met schoon hout en hoe draagt schoon hout bij aan
- 1350 duurzaamheid?

Gedeputeerde **PELS**: Dat gebruiken ze om een installatie rond algen te testen. Dat is niet afvalhout of vervuild hout. Dan kan gewoon van de plank afkomen als ze het hebben geschaafd.

1355 Dat gebruiken ze om een installatie te testen, dat wordt bedoeld met schoon hout, dan doe ik geen uitspraak over waar het vandaan komt of anderszins.

De heer **EVERDUIM** (DENK): Dus als het van de plank afkomt, waar komt het dan precies vandaan? Komt het dan uit de Amazone?

1360 Gedeputeerde **PELS**: Ik kan niet voor elk schaafsel dat wij gebruiken, nu raden waar dat vandaan komt. Ik hoor in de discussie dat er grote zorgen zijn over waar het hout vandaan komt en wat moeten wij daarvan vinden. Dat doel is ook te lezen in de motie en kunnen wij meenemen in de uitwerking van de strengere voorwaarden in de derde tranche, ook om te kijken naar certificaten, voldoen die wel, kunnen wij daar echt van uitgaan, dat wij dat meenemen in de uitwerking.

1365

Tweede termijn

1370 Ines **KOSTIC** (PvdD): Voorzitter. Het was een prachtig voorbeeld van een gezamenlijke motie. Wij denken nog steeds dat het haalbaar is, omdat wij het volgens mij in de kern nog eens zijn. De gedeputeerde adviseert toch nog om dit door te schuiven naar de volgende bespreking in de commissie. Ik vertrouw er nu even op dat de gedeputeerde dit serieus meeneemt en meedenkt en dat er straks alle ruimte is om dit goed te bespreken en strengere eisen aan biomassa toe te passen. Wat ons betreft helemaal geen biomassa uit hout meer. De restjes uit Nederland dat kan, maar dat hoeven wij toch niet met ons prachtige fonds voor echte innovatie en fantastische
1375 andere dingen zoals waterstof om in te stoppen. De testfases kunnen wij natuurlijk altijd meenemen. Prima, wij houden de motie aan en daar zijn de overige indieners het mee eens zie ik. Ik hoop dat wij het straks kunnen aanpakken en dat het niet verzandt in niets.

1380 De **VOORZITTER**: Daarmee is motie 35 aangehouden. Mevrouw Kostić, natuurlijk straks in de eerste Statenvergadering na het reces zult u de notulen van deze vergadering vaststellen en daar kunt u de toezeggingen van het college nog een keer teruglezen en daar kunt u ze ook aan houden.

1385 Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter. Het was in eerste instantie aan de PvdD om deze aan te houden met goedkeuring van alle ondertekenaars en daar horen wij ook bij. Toch wil ik de gedeputeerde oproepen om in de geest van deze motie verder te handelen, want dit is precies waar het om gaat, het gaat nu pijn doen. Daar moeten wij dus keuzes in maken. Wij komen steeds verder bij het gaatje om nu echt kleur te bekennen. Ik ken de gedeputeerde als een groen mens, dus daar heb ik alle vertrouwen in, maar laten wij vooral met zijn allen de vinger stevig aan
1390 de pols gaan leggen. Dat ben ik eens met de PvdD. Ik las vanochtend een column in De Volkskrant over duurzaamheid en keuzes maken en hij eindigde met 'het huis staat in brand, pak de plantenspuit'. Dat kan dus niet, wij moeten er met een grote spuit op af.

1395 De **VOORZITTER**: Wij gaan over tot stemming over de voordracht. Ik open stemming nr. 9. Stemverklaringen?

De heer **KAPTHEIJNS** (PVV): Voorzitter. Wij kunnen niet instemmen met de voordracht, omdat het verstrekken van financiële middelen door de markt moet gebeuren en geen taak is van de provincie. Daarbij worden er wel financiële middelen verstrekt aan initiatieven die ons inziens
1400 weinig innovatief zijn. Een provincie die onderneemt en zich als een soort bank opstelt met belastinggeld, zien wij dan ook niet zitten.

De **VOORZITTER**: De stemming is geopend. De stemming is gesloten. Er zijn nu 51 Statenleden aanwezig want de heer Kohler (FvD) is ook binnen. De voordracht is aangenomen met 39
1405 stemmen voor en tegen stemmen van de fracties FvD, PVV, 50plus/PvdO en fractie Baljeu.

12. Vragenuur

De **VOORZITTER**: Ik wil u erop wijzen dat het conform het reglement van orde niet is toegestaan
1410 om interrupties te plegen en er kunnen ook geen moties worden ingediend. De PvdD heeft mondelinge vragen ingediend over de biomassacentrale.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Ik verwijs voor de uitgebreidere tekst naar bijgevoegd stuk in iBabs en op de website. Ik zal de tekst iets inkorten. Aanleiding is de beantwoording van onze
1415 schriftelijke vragen en ook de behandeling van de verklaring van geen bedenkingen (vvgb) in Diemen en natuurlijk ook de protestmars die al eerder genoemd is door de kinderen afgelopen woensdag tegen deze biomassacentrale. De vragen zijn opgedeeld in vier blokjes: ZZS, Stikstof, het convenant en het vervolg. Eerst de Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). In de beantwoording van de schriftelijke vragen wordt bevestigd dat Vattenfall zal voldoende aan de strengere ZZS-
1420 normen. Ik zie dat er 22 kg Kwik en Cadmium per jaar wordt uitgestoten en de vrijstellingsgrens is 0,075 kg per jaar. Dat kan ik niet rijmen, dus de vraag aan de gedeputeerde hoe dat kan en hoe GS omgaan met de ZZS-stoffen in de vergunning van de biomassacentrale. Hierover hebben we de volgende vragen. In de beantwoording van schriftelijke vragen (35-2019) over ZZS wordt gemeld dat "Nuon/Vattenfall zal kunnen voldoen aan de strengste ZZS-normen". Kunnen GS
1425 uitleggen hoe de 22,78kg MVP1 kan voldoen aan de vrijstellingsgrens van 0,075kg in het activiteitenbesluit milieubeheer? Hoe wordt er door GS omgegaan met de ZZS-stoffen in de vergunningverlening van deze biomassacentrale? Het tweede blokje is stikstof. De aanvraag en de ontwerpvergunning zijn gebaseerd op de PAS. Deze zullen deels aangepast moeten worden. Minister Schouten geeft aan in de brief "Stand van zaken PAS voor de korte termijn" van 27 juni
1430 dat stikstofruimte gezocht moet worden in interne of externe saldering. In dit geval lijkt het dat er gekozen is voor interne saldering door NUON. Om de interne saldering mogelijk te maken wordt een geactualiseerde Calculator beschikbaar gesteld, door het ministerie. Klopt het dat er inderdaad interne saldering wordt gebruikt om de stikstofuitstoot van de centrale mogelijk te maken? Wordt er gewacht met het aanpassen van de aanvraag en de ontwerpvergunning tot de
1435 geactualiseerde Calculator beschikbaar is? Qua voertuigbewegingen is er geen duidelijkheid welke haven gebruikt wordt voor de aanlevering van de enorme hoeveelheden hout. Welke gevolgen heeft dit voor de stikstofuitstoot? Is dit geen omissie in de Stikstofuitstootberekening? Het derde blokje is het convenant. Het convenant wordt in juli 2019 ondertekend, zodra de vvgb door Diemen is afgegeven. In dit convenant staat 12 jaar plus 1 jaar uitloop voor het continue

- 1440 verstoken van hout toe, de basislast. Aangevuld zolang het nodig is. Het convenant wordt wellicht ondertekend door diverse partijen, ook de provincie. Waarom is ervoor gekozen dat er ontsnappingsclausules in het convenant zitten en dat het convenant door alle partijen beëindigd kan worden? Welk mandaat hebben GS om dit convenant te ondertekenen en wordt er inderdaad specifiek gewacht met de ondertekening, totdat de gemeenteraad van Diemen de vvgb heeft
- 1445 afgegeven? In de beantwoording op de Statenvragen staat dat er geen wettelijk kader is waarop de vergunning geweigerd kan worden. De gemeente Diemen twijfelt nog of ze de vvgb gaan afgeven. Klopt het dat bij het niet afgeven van de vvgb de provincie geen vergunning kan afgeven? Het is een maatschappelijk beladen onderwerp. Hoe en op welke momenten worden PS betrokken bij de verdere behandeling van dit vergunningsproces?
- 1450
- Gedeputeerde **TEKIN**: Voorzitter. Ik zal de blokjes nalopen. Het eerste gaat over ZZS en u vraagt hoe wordt omgegaan met ZZS. Ik concentreer mij op Kwik en Cadmium. Nuon heeft in de aanvraag aangegeven dat er mogelijk emissies optreden van de zware metalen. Deze emissies zullen met behulp van het doekfilter en het actief kool uit het afgassen gereinigd worden en
- 1455 zullen ruim onder de vergunde emissiegrenswaarden blijven. De opgenomen normen in de Omgevingsvergunning zijn gebaseerd op BBT in die BREF. Nou komt u met een rekensom dat ik niet kan achterhalen. U spreekt over kilogramnormen en ik heb het over milligramnormen. In algemene zin kan ik zeggen dat deze in de omgevingsvergunning Milieu worden opgenomen. Het activiteitenbesluit Milieubeheer is niet van toepassing, dat zijn algemene regels. Stel dat je geen
- 1460 omgevingsvergunning hebt, dan gelden die, maar nu is er een omgevingsvergunning waarin geen vrijstelling is gegeven en gelden de hierna genoemde normen altijd. In de vergunningen heeft de OD NZKG voor kwik een emissiegrenswaarde opgenomen van maximaal 0,002 NG en deze waarde ligt aan de onderkant van de BBT-range en is veel scherper dan het gestelde in het activiteitenbesluit. Voor Cadmium is een emissiegrenswaarde opgenomen van maximaal 0,015 en
- 1465 is veel scherper dan genoemd in het activiteitenbesluit. We moeten nog eens doorpraten over hoe u aan kilogram komt, niet vandaag, maar op een ander moment. Dan uw vraag over de interne saldering. Voor het realiseren van de biomassacentrale is geen extra stikstofruimte nodig ten opzichte van de reeds vergunde rechten. Als het gebruik van onherroepelijk verkregen rechten onder intern salderen moet worden verstaan, is in dit geval sprake van intern salderen. De vraag
- 1470 over de calculator. Op dit moment is landelijk bepaald dat er geen vergunningen op grond van de Wet Natuurbescherming worden verleend waarbij stikstof aan de orde is. Een definitieve vergunning kan pas worden verleend als landelijk het licht daarvoor op groen wordt gezet. Welke gevolgen hebben voertuigbewegingen voor de stikstofberekening? Deze hebben geen gevolgen voor de stikstofberekening, want in het convenant is afgesproken dat het vervoer van de haven
- 1475 naar de centrale uitstootvrij zal verlopen. Er zal geen stikstofemissie via wegvervoer plaatsvinden. Over de beëindiging van het convenant zijn standaardbepalingen opgenomen die u ook in andere overeenkomsten tegenkomt. De vraag over het mandaat van GS. GS hebben nog niet getekend maar hebben wel de bevoegdheid om privaatrechtelijke overeenkomsten met partijen af te sluiten, dat staat zo in de Provinciewet, en wij hebben hierover op 25 februari in de commissie
- 1480 NLWM met elkaar gesproken. Partij-breed ben ik uitgedaagd om hier actief aan mee te doen. Die opdracht hebben wij ter hand genomen en het college meent dat er een goed convenant is. Wij gaan het convenant pas tekenen als de vvgb is afgegeven. Dan uw laatste twee vragen over het

1485 wettelijk kader waarop de vergunning geweigerd kan worden. U vraagt of het klopt dat bij het niet afgeven van de vvgb de provincie geen vergunning kan afgeven. Dit klopt, maar wij kunnen wel in beroep gaan tegen het besluit van de gemeenteraad. Op welke momenten worden PS betrokken? U kent de werkwijze, de OD NZKG geeft de omgevingsvergunning af en de OD NHN de Wet Natuurbeschermingsvergunning. Zij zijn hiertoe door ons gemandateerd, maar omdat dit maatschappelijke weerstand oproept, zijn wij als college vanuit verschillende portefeuilles daar direct bij betrokken en zullen wij u op de hoogte houden van het eventuele vergunningsproces.

1490

De **VOORZITTER**: Heeft mijnheer Zoon of andere Statenleden nog vragen? Dat is niet het geval.

12.a. Fractiedebat CU en CDA inzake openstaande vragen coalitieakkoord

1495 De **VOORZITTER**: Er zijn onlangs schriftelijke vragen over gesteld en die zullen nog door het college worden beantwoord. Het is een debat tussen fracties, dus GS hebben hier geen rol.

1500 De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Onderstaande fracties verzoeken om een fractiedebat te houden tijdens de vergadering van de PS van Noord-Holland op 8 juli aanstaande. Aanvragers willen graag met de fracties van GroenLinks, VVD, D66 en de PvdA in debat over het door hen gesloten coalitieakkoord. Tijdens de vergadering van 17 juni jl. zijn hierover door de indieners reeds vragen gesteld, maar om begrijpelijke redenen zijn deze vragen in het vorige debat niet beantwoord gezien de loop van de vergadering. Wat ons hoopvol stemde was dat partijen aangaven open te staan voor verdere input van de oppositie bij de uitwerking van de ideeën. Wij denken echter dat het geen recht doet aan het belang van het coalitieakkoord om daar in het geheel niet met elkaar over te praten, over de hoofdlijnen dan, want met dit akkoord leggen de coalitiepartijen de richting van hun beleid vast en het is van belang dat wij met elkaar kunnen discussiëren over de keuzes die wij daarmee maken. Ik heb van verschillende inwoners van Noord-Holland vragen gehad, wat er bedoeld wordt met bepaalde keuzes en waarom bepaalde keuzes gemaakt zijn. Sommige begrijp ik, sommige kan ik niet beantwoorden. Wij willen o.a. de volgende vragen stellen. U stelt voor een aantal reserves te laten vrijvallen. Waarom is minder cofinanciering van Interbestuurlijk Programma (IBP) en de regiodeals nodig? Wat zijn de consequenties van deze vrijval op de regiodeal ZaanIJ? Wat zijn de consequenties van deze vrijval op de ambities die we samen met andere overheden hebben uitgesproken in het kader van het IBP, bijvoorbeeld op onze inzet op de energietransitie, klimaatadaptatie, toekomstbestendig wonen, vitaal platteland, regionale economie en het tegengaan van ondermijning? Waarom kan er 9,5 miljoen euro uit de reserve HOV 't Gooi gehaald worden terwijl we een jaar geleden 10 miljoen euro hebben bijgestort? Welke effecten heeft dit op het project? Heeft dit consequenties voor de wens om een fietstunnel aan te leggen bij de Van Linschotenlaan in Hilversum? Waarom kan er 10 miljoen euro uit de Zuidtangent reserve? U wilt werken aan de bereikbaarheid van de kust van Zuid-Kennemerland. U schrijft daarover: "Hierbij richten we ons op slimme OV-oplossingen, investeringen in fietsbereikbaarheid, het afstemmen van pendelvervoer met parkeerbeleid en andere innovatieve vormen van verkeersmanagement." Kunt u ons vertellen of het uitgesloten is dat dit verbreding van bestaande of aanleg van nieuwe autowegen betreft? Wij zien dat u het budget voor sponsoring verhoogt van 1,5 miljoen naar 2,1 miljoen euro per vier

- jaar. Met sponsoring realiseren wij niet onze doelen maar daarmee gaan wij onze naam hangen aan evenementen die wij belangrijk vinden en dat vinden wij sowieso heel vreemd. Waarom heeft u tot deze verhoging besloten? U schrijft “u te willen richten op publieksevenementen die aansluiten bij onze kerntaken. Onze sponsorbijdrage richt zich bij voorkeur op het realiseren van
- 1530 een maatschappelijk doel, zoals verduurzaming of participatie.” Kunt u uitsluiten dat het voor de sponsoring van de Formule 1 wordt gebruikt? U schrijft over het faunabeheer dat u “meer prikkels wilt aanbrengen om ganzen snel en doelgericht te verjagen”. U noemt slechts één indirect en bot middel, namelijk de verhoging van het eigen risico van agrarische ondernemers, terwijl wij de afgelopen drie jaar bezig zijn geweest in IPO-verband om na te denken over de
- 1535 toekomst van het Faunafonds. Heeft u uw eigen motie M30-2017 (d.d. 10 juli 2017) en het eindrapport waartoe u in uw eigen motie heeft opgeroepen, dat heet Verbinden en Vernieuwen gelezen, waarin u GS verzoekt vaart te zetten via het IPO achter het onderzoek naar regelgeving voor gecoördineerd en gebiedsgericht beleid voor faunabeheer met daarin een tegemoetkoming aan boeren en tuinders ten behoeve van het nemen van preventieve maatregelen tegen
- 1540 wildschade? Heeft u het resulterende eindrapport van de Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade (dd. 5 december 2018) in opdracht van de gezamenlijke provincies gelezen, getiteld “Verbinden en vernieuwen”? Beoordeelt u uw aanpak van de herziening van het Faunafonds als verbindend en vernieuwend? Bent u bereid ook andere middelen te overwegen, bijvoorbeeld de middelen die genoemd worden in het rapport, zoals het beschikbaar stellen van een
- 1545 gebiedsbudget voor preventie en het vervangen van het huidige systeem van een vast percentage eigen risico door een drempelmodel? Bent u bereid om bij de herziening van het Faunafonds het advies uit het rapport op te volgen om voor invoering van de wijziging onderzoek te doen naar de impact op de omvang van de schadetegemoetkoming op de agrarische bedrijfsvoering en het administratieve proces? In het hoofdstuk “Vitaal landelijk gebied” gaat het voornamelijk over
- 1550 milieu, natuur, landbouw en toerisme. Bent u het met ons eens dat een vitaal landelijk gebied ook vraagt om een gezondere sociale basis, waarbij de voorzieningen in overeenstemming zijn met de behoeften van bewoners en gebruikers? Bent u bereid om met ons in de komende tijd ook na te denken over het stimuleren van initiatieven die kunnen bijdragen aan de leefbaarheid en de regionale economie van het landelijk gebied en de kleine kernen, zoals initiatieven die zijn
- 1555 gericht op het in stand houden van het basisniveau aan voorzieningen, het waarborgen van de sociale samenhang en het voorkomen van eenzaamheid?

- De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, de behandeling van het coalitieakkoord drie weken geleden verliep voor ons onbevredigend. Na 8 weken in spanning te hebben gezeten over het
- 1560 onderhandelingsresultaat hebben wij samen met inwoners en belanghebbenden in de provincie het coalitieakkoord met zeer veel aandacht gelezen. Met sommige afspraken waren wij tevreden, met andere niet. Er zijn vooral nog veel vragen, niet alleen van ons, maar ook van bewoners en medebestuurders en gemeenten en belangstellenden. Na een weekend lang schaven aan de inbreng en onderlinge afstemming waren wij klaar voor een goed inhoudelijk debat. Het is
- 1565 terecht dat er zoveel aandacht is voor het belangrijke coalitieakkoord – de heer Klein kwam er zelfs met de trein voor uit Parijs – maar helaas leidden de inbrengen van alle partijen tot een hele korte reactie van mevrouw Pels namens de coalitie. Het is een akkoord op hoofdlijnen en op geen van de vragen kan antwoord worden gegeven. Ik waardeer het dat het akkoord niet is

1570 dichtgetimmerd en dat wij in de komende jaren met elkaar van gedachten kunnen blijven wisselen over de inzet en koers van deze provincie. Ik wil ook niet de indruk wekken dat wij met dit debat alles op slot zetten. Onze schriftelijke vragen aan GS voor nadere informatie zijn uitdrukkelijk niet bedoeld om het debat dood te slaan, integendeel. Met deze vragen en aanvullende vragen vandaag tussen de Staten, zoeken wij vooral duidelijkheid over de hoofdlijnen, deels voor onszelf maar vooral voor de belanghebbenden. Wat wordt er bedoeld met

1575 de tekst zodat wij daarover op een later moment het gesprek kunnen aangaan? Ik heb de volgende vragen. Op pagina 6 van het coalitieakkoord staat dat wordt onderzocht of er zonnepanelen rond Schiphol geplaatst kunnen worden. Wat zal dit onderzoek extra opleveren ten opzichte van het eerder gedane onderzoek naar dit onderwerp door de Nationale Regiegroep Vogelaanvaringen? In het akkoord staat dat de partijen hun invloed willen aanwenden om de

1580 uitbreiding van bestaande of bouw van nieuwe grootschalige biomassacentrales tegen te gaan. Dit standpunt is mogelijk ingegeven door de biomassacentrale in Diemen en ook wij zijn daar ongelukkig mee. Er zijn daarentegen ook kansen voor energieopwekking uit biomassa zonder overlast en fijnstof door andere ontwikkelingen en technieken ontwikkeld bij ECN in Petten. Bij een bezoek aan dit bedrijf hebben wij mogen vernemen dat deze technieken van groot belang

1585 zijn voor schone energieopwekking uit reststromen in de toekomst. Hoe verhouden deze ontwikkelingen zich tot de tekst in het coalitieakkoord? Hoe zien partijen dat in relatie tot de succesvolle biomassacentrales in bijvoorbeeld Purmerend? Mogen deze ook niet uitbreiden? In het akkoord wordt vermeld dat de provincie geld wil steken in spoorverbindingen en binnenstedelijke metroverbindingen. Is dit een uitbreiding van de provinciale taken? Welke

1590 verantwoordelijkheid zien partijen nog voor het Rijk? Welke aansprakelijkheid verwachten de partijen nu zij de afspraken met Zuid-Holland over de Duinpolderweg hebben teruggedraaid door te stellen dat de voorkeursvariant opnieuw tegen het licht wordt gehouden en er opnieuw gesprekken zullen plaatsvinden met belanghebbenden? Wat betekent dit voor het principe 'betrouwbare overheid'? Wat is de visie van de partijen op het Noordzeekanaalgebied? We zien

1595 dat de Visie Noordzeekanaalgebied leidend blijft. Tegelijkertijd wordt opgemerkt dat als de woonopgave het noodzakelijk maakt, de zonering wordt aangepast en hierover het gesprek wordt gevoerd met partners. Verder wordt aangegeven dat er ruimte noodzakelijk is voor verduurzaming. Wat zijn de plannen van de partijen met dit gebied? Breder geformuleerd: welke van de drie doelstellingen werk, wonen of opwekking van duurzame energie is leidend? Er zijn

1600 verschillende organisaties – in het debat de vorige keer heb ik Dorpswerk Noord-Holland genoemd – die vanuit het voormalige coalitieakkoord subsidie ontvangen tot en met 2019. Bij deze partijen is onduidelijkheid over hun subsidie vanaf 2020, omdat hun programma niet met naam en toenaam in het akkoord genoemd staat. Welke afspraken zijn hierover gemaakt tussen de partijen en wanneer kunnen zij duidelijkheid geven aan de individuele instellingen? Tot slot,

1605 drie van de vier coalitiepartijen hebben tijdens de campagne aangegeven dat zij 90 miljoen euro beschikbaar willen stellen voor de realisatie van het plan Groen Goud ter versterking van biodiversiteit. Wij zien dit echter niet terug in het akkoord. Er staan wel verwijzingen naar onderdelen uit dat plan, echter zonder dat hier budget aan is verbonden. Van Landschap Noord-Holland hoorden wij tijdens het werkbezoek bij de TBO's afgelopen maandag dat diverse

1610 onderdelen van het rapport Groen Goud zoals bijvoorbeeld de versterking van de biodiversiteit door bijvoorbeeld natuurinclusieve landbouw, alleen tot stand kunnen komen als er echt budget

voor is. Gaan deze partijen budget vrijmaken of is de tekst in het akkoord een loze belofte zonder een financiële back-up?

1615 Mevrouw **KOCKEN** (GL): Voorzitter. Ik wil u niet kwalificeren, maar ik moest een beetje denken aan 'een gek kan meer vragen stellen dan 100 wijzen kunnen beantwoorden'. Wij hebben nu 12 minuten een inleiding gehad, formeel op papier waren het 11 vragen. De eerste vraag behelst al 6 vragen en dan moeten wij hier gedurende drie kwartier doorheen akkeren. Ik denk dat het niet op prijs wordt gesteld als het nog langer dan dat zou duren, maar misschien moeten wij dat wel
1620 gewoon doen. Ik begrijp heel goed dat het vorige debat daarover heel erg in de kiem gesmoord werd en fijn dat u daar begrip voor heeft. Ik denk dat iedereen toen in dubio was, hoelang moeten wij hierover praten terwijl er zoveel mensen aanwezig zijn die graag mensen willen feliciteren. Het zijn wel terechte vragen, dus in zoverre, goed om er wel over te praten. Ik weet niet of het goed is om het nu te doen, zeker niet omdat het zoveel bij elkaar is. Als u oprecht een
1625 debat wilt over, is dit nou een goed idee zoals de faunaschade, waarvan u zei, dat was eigenlijk het ergste wat ik zag, dat heeft u eerder aangestipt. Ik wil daar best iets over zeggen, maar dit zijn de gevolgen van een akkoord op hoofdlijnen, want dat betekent dat een heleboel nog moet worden uitgewerkt en dat u mij een aantal vragen stelt, waarvan ik denk, ik wacht ook gewoon op wat GS gaan doen.

1630 De heer **KLEIN** (CU): Hoe ziet u dat proces voor u? Ik stel deze vragen omdat ik beter wil begrijpen welke kant de coalitie op wil. Als wij afwachten tot wat er uit GS komt, dat zou ik als ik u was ook niet doen want dan heeft u toch helemaal geen inspraak en controle over hoe dat gaat. Misschien via andere wegen dan deze zaal, maar ik hoor graag welk proces u voor u ziet zodat wij
1635 inhoudelijk kunnen praten over bijvoorbeeld de keuzes voor het Faunafonds, zonder dat er al een voorstel ligt waarbij wij misschien nog een amendement op lid c kunnen toevoegen.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Ik kijk dan wat hoopvoller naar wat wij proberen te bereiken in de zin van, of het nou nieuwe politiek is of gewoon democratisch proces, ik ga ervan uit, wij hebben in
1640 het hoofdlijnenakkoord veel opdrachten gegeven, er komen allerlei plannen, bijvoorbeeld een masterplan biodiversiteit. Daarbij wordt Groen Goud heus wel bekeken, maar dat ligt wel wat lastig in het kader van staatsteun. Dingen een-op-een overnemen blijkt niet altijd mogelijk en dat betekent niet dat het nooit meer terugkomt, maar ik ga ervan uit dat GS ons plannen zullen voorschotelen of eerst onze mening vragen met het BOB-model zoals in de vorige periode, dat
1645 mag wat mij betreft echt wel intensiever en ik ga ervan uit dat wij daarin meer ruimte krijgen. Ik stel voor dat u in de eerstvolgende commissievergadering u allemaal aan uw gedeputeerde vraagt, ik zie dat u dat gaat doen, wanneer kunnen wij de eerste stukken verwachten? Kunnen wij het daar nog eens over hebben? Dan lijkt mij de commissievergadering een prima gelegenheid om uitgebreider dan nu te bespreken of je faunaschade bijvoorbeeld het beste op die manier
1650 kunt aanpakken. Ik sta helemaal open voor de input die u daarbij levert en dat beperkt zich niet tot het enkel kunnen veranderen van een heel klein dingetje.

De heer **KLEIN** (CU): Betekent dat dat wij met elkaar een soort agenda gaan afspreken waarbij de coalitiepartijen ervoor gaan zorgen dat er geen uitgewerkte plannen komen, maar dat wij eerst

1655 gaan discussiëren met elkaar over de hoofdlijnen zoals bijvoorbeeld van het Faunafonds, of zien wij straks toch stukken komen en kunnen wij alleen reageren op wat er ligt?

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Ik begrijp uw zorgen en er is niet een antwoord op, want het zal per agenda en per plan verschillend zijn. Dat vindt u ook niet bevredigend en dat snap ik heel goed,
1660 maar ik denk dat het goed is als u een klein beetje geduld heeft. Ik wil best naar uw vragen kijken, maar er zit een aantal vragen bij waarvan ik denk, dat heb je dus, je hebt een keer in de vier jaar verkiezingen, dan komt er een nieuwe meerderheid en die legt de accenten anders. Dat betekent niet dat wij verplichtingen waar wij echt niet meer onderuit kunnen, allemaal opzij hebben geschoven, niks mee te maken, wij verzinnen iets nieuws en wij zien de claims wel
1665 komen. Zo hebben wij geen akkoord gesloten. Wij hebben met de ambtenaren goed gekeken naar hoeveel is al hard, bijvoorbeeld voor ZaanIJ, daar zijn geen nieuwe plannen voor. Dat gaat door. Er is niet bezuinigd om iets wat wel zou kunnen als wij nu niet iets hadden veranderd. Dat is allemaal besproken, wij hebben juist goed gekeken naar waar zit die ruimte. Je kunt wel zeggen, wij leggen daar nog veel extra geld op want je weet maar nooit wat er nog kan komen.
1670 Die ruimte hebben wij niet gegeven en hebben besloten om die aan iets anders te geven. Dat is wat onderhandelingen met zich meebrengen, voor ons was het bijvoorbeeld belangrijk om heel erg op duurzaamheid in te zetten, dat zal u niet verbazen. Er is 36 miljoen euro vrijgemaakt voor duurzaamheid en dat moet wel ergens vandaan komen, dus dat betekent dat het op andere punten weggenomen moet worden. Ik sta helemaal achter de keuzes die wij daarin gemaakt
1675 hebben. Bijvoorbeeld het Faunafonds, dat zat u het meest dwars, daar kan ik heel simpel van zeggen, u noemt het een bot middel. Ik heb gekeken naar het Friese voorbeeld, daar is ook de compensatieregeling aangepast en het resultaat is dat er minder schade is geclaimd en dat er veel meer aan preventie is gedaan. Nu kunt u wel zeggen, dat was wel een mens van mijn partij, omdat wij de situatie waarin alle schade wordt vergoed en dus maar gewoon ganzen moeten
1680 worden afgeschoten, heel onbevredigend vonden als daar geen incentive bij zit om daar als agrariër verantwoordelijkheid voor te nemen en te zorgen dat die overlast wordt teruggedrongen. Dit mag u mij verwijten want wij verwachten dat dit helpt, maar als u zegt er zijn veel betere manieren en ik ken het rapport, er zijn andere manieren, daar kunnen we het zeker over hebben. Wij staan pas aan het begin en het is allemaal niet in beton gebeiteld, wat mij betreft.

1685 De heer **KLEIN** (CU): Ik hoor heel goed dat u zegt, wij kunnen ook denken over andere manieren. Dan nog een puur uit nieuwsgierigheid, hebben jullie dat rapport van het IPO over de toekomst van het Faunafonds gelezen of is het per ongeluk over het hoofd gezien?

1690 Mevrouw **KOCKEN** (GL): Ik denk dat u mij moet vragen of ik het heb gelezen, want ik weet niet wat de rest allemaal heeft gedaan. Ik moet u heel eerlijk zeggen, ik heb de publieksversie gelezen en ik heb het niet uitgespeld, maar misschien moet ik dat nog eens doen. Ik heb daarin gezien dat zij zeggen, zoek vooral naar een betere balans tussen schadevergoeding en preventie en ik denk oprecht dat wij daar door deze wijziging alleen al, een stukje aan tegemoet komen en dat er
1695 nog meer geschoven moet worden, daar sta ik voor open.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Ik vond de inleiding van mevrouw Kocken wat ongelukkig, want ik heb met de vragen aangegeven dat wij waardering hebben voor de hoofdlijnen. Niemand vraagt hier om een uitwerking van alle plannen, want dat heeft inderdaad veel meer tijd nodig. De
1700 vragen gaan hier vooral over, wat wordt er bedoeld met de tekst, welke richting wordt ingeslagen? Ik ga ervan uit dat in het coalitieakkoord heel duidelijk is gemaakt op al die onderwerpen welke richting wordt ingeslagen.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Bij vraag 2 dacht ik, dat vind ik vrij duidelijk, want er staat slimme OV-
1705 oplossingen, investering in fietsbereikbaarheid, het afstemmen van pendelvervoer met parkeerbeleid en andere innovatieve vormen van verkeersmanagement. Ik kan daar op geen enkele manier in lezen dat wij nieuwe wegen gaan aanleggen. Dat staat hier niet. Ik weet niet voor welk stukje u vrees voor heeft of wensen, maar de afspraak die wij daar hebben gemaakt, is dat wij dat op een andere manier benaderen en dat wij de asfaltoptie eigenlijk helemaal niet zien.
1710 Misschien gaan wij daar de komende vier jaar nog over discussiëren, maar de afspraak met de coalitiepartners is zoals die is opgeschreven. Ik heb er nu een paar vragen uitgepikt. Waar het geld wel of niet naartoe gaat, zijn gedeeltelijk politieke keuzes, maar dat hangt ook samen met ondersteuning van de ambtenaren. Dorpswerk heeft aan de bel getrokken en dat bleek een club te zijn die niet op onze papieren terecht is gekomen waardoor wij tijdens de onderhandelingen
1715 niet wisten dat daar geen financiering voor was. De grondafpraak was dat alles wat lopend beleid is, gaat door tenzij wij hier iets anders afspreken, dus iedereen diende aan te geven, ik zie dat wij dit doen, dat wil ik niet meer of dit doen wij nog niet, dat wil ik graag. Dit is nooit ter tafel gekomen en mij is verzekerd en dat weet Dorpswerk ook al, dat dat rechtgezet zal worden. Als er nog meer organisaties zijn, dan zou ik moeten weten wie dat zijn. Een aantal vragen is ook
1720 schriftelijk ingediend en over een aantal dagen krijgen we het antwoord van GS en als ik hier nou freestylend op ga reageren, dan kunt u dat naast elkaar leggen, zijn ze het nog wel eens en dat wil ik voorkomen. Ik wil dus niet alles punt voor punt met u bespreken, als u daarmee akkoord kunt gaan. Wat mij betreft gaan wij in de commissievergadering al uw vragen of het wijs is om op bepaalde dingen wel of niet te bezuinigen of juist om dat wel of niet te doen, met elkaar
1725 bespreken.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter, ik deel de worsteling van mevrouw Kocken over hoe je met deze vragen omgaat, maar ik dacht, laat ik toch een handreiking doen en proberen antwoord te geven op de vragen. Ik snap dat u enigszins teleurgesteld was na het debat over het coalitieakkoord en
1730 eerlijk gezegd, waren wij dat ook. Niet omdat er geen vragen werden beantwoord, maar omdat ik gedacht had, wij gaan nu met elkaar over de hoofdlijnen praten. Welke politieke keuzes zijn er gemaakt, waarom doen jullie dit en dat? En wat wij kregen, er waren geen interrupties, het was vrij saai, en wat wij weer krijgen is een lijst met vrij technische zaken, hoe schat u de aansprakelijkheid in, hoe verhoudt dit zich tot een eerder rapport, heeft u het IPO-rapport
1735 gelezen? Dat zijn relevante vragen maar dat gaat niet over de politieke keuzes in hoofdlijnen.

De heer **KLEIN** (CU): Hier wil ik bezwaar tegen maken. Als er drie jaar in IPO-verband wordt nagedacht over de toekomst van het Faunafonds en u neemt een zin op die daar radicaal haaks op staat, dan kunt u niet zeggen dat het technische vragen zijn over een of ander rapportje.

1740

Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter, daag ons dan uit op de inhoud en vraag ons niet of wij dat rapport hebben gelezen, want natuurlijk hebben wij dat gelezen.

1745

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Ik wil met alle liefde mijn spreektekst van drie weken terug herhalen, dat was precies dit. Er zaten allerlei politieke afwegingen in over, ik zou deze kant opgaan, waarom gaat u die kant op? Sommige teksten zijn ons gewoon niet helder en discussie voeren over teksten die niet helder zijn, leidt tot veel verwarring. De vragen komen wellicht wat technisch over, maar zijn bedoeld om eerst helder te krijgen wat wordt er bedoeld met de tekst zodat je vervolgens de politieke discussie kunt aangaan. Ik mag toch aannemen dat u na 8 weken

1750

studeren op die tekst iedere punt en komma drie keer overwegen, kunt uitleggen wat er wordt bedoeld.

1755

Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter, zeker dat kan ik, maar de vragen hebben vooral betrekking over de uitvoering. Ik ben jurist en ik kan best een verhaal houden over de risico's op aansprakelijkheid als je de Duinpolderweg niet gaat heroverwegen, nihil. Dat soort vragen heeft niets te maken met politieke keuzes. Ik heb mijn best gedaan om er wat politieke vragen uit te halen en daar ga ik ook op in. Het faunabeheer. Net als GL hebben wij de gedachte gehad dat de prikkel anders moet gaan liggen, dus ondernemers meer prikkelen door het eigen risico omhoog te brengen, door meer te doen aan preventie en wij hebben goed de Friese casus bestudeerd. Wat

1760

voor ons ook heel belangrijk is, is dat het geld dat daarmee bespaard wordt, teruggaat in de sector, zodat niet alleen een prikkel wordt gegeven richting preventie voor schade, maar ook een prikkel gegeven richting verduurzaming van de landbouwsector. Vanuit ons gedachtengoed is dat een dubbele winstsituatie en daarom staan wij er 100% achter. U stelt in uw vragen voor om ook eens te kijken of er misschien meer geld moet naar preventie. Daarvoor zou mijn voorstel zijn,

1765

dit is de keuze van deze vier partijen, maar ik kan mij voorstellen dat uw keuze anders ligt en dat u daar een voorstel voor wilt doen. Laten wij eerst afwachten hoe dit uitpakt, maar als u zegt bij de uitwerking van het faunabeheerbeleid, willen wij ook iets doen aan preventie en middelen beschikbaar stellen en dan kunt u daar een voorstel voor doen. U doet uzelf te kort om dat met vragen aan ons te regelen. Wat wij willen staat in het coalitieakkoord en wat u wilt, moet u de komende vier jaar hier naar voren brengen en dan zullen wij als coalitiepartijen met ons

1770

hoofdlijnenakkoord daarnaar kijken en vervolgens ook weer onze politieke afweging maken. Datzelfde geldt voor het vitaal landelijk gebied. U zegt, kijk ook even naar de sociale kant. Wij zullen als D66 zeggen, kan dat niet bij de gemeenten? In de vorige periode hebben wij vaak gedebatteerd over de kerntaken en daar zullen wij het misschien niet over eens worden, maar het

1775

is aan u om daar voorstellen voor te doen. Het is niet aan ons om te zeggen, dat nemen wij over. Wij willen u juist de kans geven om dat bijvoorbeeld bij de begrotingsbehandeling in te dienen.

1780

De heer **HEIJNEN** (CDA): Ik wil deze keer noch de vorige keer u suggesties doen die u moet overnemen, het is goed dat u dat zou doen maar dat is niet de bedoeling van deze vragen. Het gaat om nadere verduidelijking van de tekst. Ik vind het een beetje flauw dat u ingaat op de aansprakelijkheid van de Duinpolderweg, dat volgt op mijn inbreng van drie weken geleden waar een breder politiek kader zat op dat onderwerp. Wij proberen hier niets te regelen, wij willen

alleen verduidelijking hebben. Ik hoop dat u in uw antwoord verduidelijking geeft en niet de bal steeds terugkaatst met: regel dat op een andere manier, dat gaan wij heus wel doen.

1785

Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter, ik hoop dat u doorheeft dat ik mijn best aan het doen ben. Een ander punt is sponsoring. Wij hebben het sponsorbeleid wat verhoogd maar ook een ruimere definitie gegeven aan sponsoring, zodat je ook bovenregionale evenementen die passen bij onze kerntaken, daar hebben wij het bezwaar van de CU dat je niet zo maar iets promoot omdat je naam op een bord hangt, je kunt ook aan culturele evenementen die echt een meerwaarde hebben omdat ze over de Noord-Hollandse historie gaan. Daar is meer geld voor gereserveerd. Er is nu sponsorbeleid en als de F1 nu een aanvraag doet, zal die worden beoordeeld aan de hand van het huidige beleid. Er komt nieuw sponsorbeleid en of de F1 daaronder gaat vallen of niet, ik zou dat bij voorbaat niet willen uitsluiten. Daar moeten wij dan over praten. Het NZKG, dat is een interessante. In de onderhandelingen hebben wij hier uitvoerig over gesproken. U vraagt wat gaat voor: werk, wonen of duurzame energie. Wij willen een balans vinden tussen de drie. Wij hebben de visie dat als je gaat inbreiden, de ruimte er voor alle drie moet zijn. Qua proces vinden wij dat je samen met het Rijk en Amsterdam daar een goed gesprek over moet maken hoe je al die functies in dat drukke gebied samen kunt brengen, waarbij de visie NZKG overeind blijft. GL heeft duidelijk antwoord gegeven op de reserves, wij hebben alleen geld laten vrijvallen dat niet meer nodig is en niet meer wordt gebruikt. Voor het plan Groen Goud, wij vinden het belangrijk dat er geld wordt gereserveerd voor biodiversiteit. Ik heb gezegd 90 miljoen euro is een groot bedrag, wij gaan zoeken naar wat wij kunnen besteden. Er staat 21 miljoen euro voor het Natuurnetwerk, 6 miljoen euro voor de voedselvisie en 8 miljoen euro voor het masterplan biodiversiteit. Dat zijn allemaal maatregelen die je kunt lezen in de biodiversiteitsplannen van Groen Goud. Daar is een aanzienlijk bedrag voor gereserveerd en daarmee doen wij recht aan de inbreng van de maatschappelijke partijen op dat punt. Ik denk dat ik het hierbij moet laten. Ik kijk ook uit naar de uitwerking, want ook voor ons zijn er nog onzekerheden, dat deel ik met jullie. Ik heb geprobeerd om een beetje onze afweging te laten zien. Mocht u meer vragen hebben, dan zijn wij altijd bereid om daarop te antwoorden.

1810

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Voorzitter. Mevrouw Kocken heeft al veel vragen beantwoord maar ik ben wel een beetje in verwarring. Misschien omdat ik nog niet gewend ben aan deze nieuwe politiek, maar eerst worden er schriftelijke vragen gesteld aan GS die min of meer dezelfde strekking hebben als die nu gesteld worden en dan hebben wij een fractiedebat waar wij daar toch op ingaan. Ik vind dat een moeilijke constructie, maar we staan hier nu, dus laten we er toch maar iets over zeggen. Ik heb niet heel veel toe te voegen aan mevrouw Kocken. Wel wil ik zeggen waar u zegt, sluit u dit uit, sluit u dat uit, dat staat nergens. Er staat wel in wat wij wel gaan doen en niet wat wij niet gaan doen, dus daar moet u geen conclusies aan verbinden. De Duinpolderweg, dat is heel goed voor Noord-Holland, dat is de ontsluiting van de Haarlemmermeer en dat betekent dat wij daar woningbouw mogelijk kunnen gaan maken en dat de mensen veel beter worden aangesloten op het wegennetwerk. Wij moeten met Zuid-Holland nog in gesprek over de sprong die wij naar Zuid-Holland willen maken. Daar is veel bestuurlijke en politieke onzekerheid in Zuid-Holland, laten wij dat afwachten en dan kunnen wij zien hoe wij die aansluiting het beste kunnen maken.

1825

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Voorzitter. Ik had mij voorgenomen om hier niet te gaan staan, want de behandeling was dusdanig duidelijk dat ik hier alleen maar sta om u te verwijzen naar de eerder gegeven antwoorden en mij daarbij aan te sluiten.

1830

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter, ik dank de fractievoorzitters voor hun reactie. Ik heb meegeschreven en volgens mij heb ik op de meeste vragen wel iets van een antwoord gekregen. Nogmaals, het is niet bedoeld om mensen vast te zetten, maar om zaken duidelijk te krijgen en te zien welke ruimte er is voor aanpassing en aanscherping van het beleid. Het lijkt mij heel goed om af te spreken dat wij de komende periode gaan werken aan een soort uitvoeringsagenda zodat wij weten op welk moment wij invloed kunnen uitoefenen en input kunnen geven voor de verschillende onderdelen. Ik zou dat aan GS willen vragen maar daar is een fractiedebat niet voor geschikt. Misschien kunnen de fracties met elkaar afspreken om GS te vragen een uitvoeringsagenda op te stellen. Er zijn nog twee vragen die niet beantwoord zijn waarover ik wel vragen heb gehad als volksvertegenwoordiger, dus ik wil vragen of iemand dat kan beantwoorden, namelijk de reserve HOV 't Gooi. Nu gaat er 9,5 miljoen euro uit terwijl wij er vorig jaar 10 miljoen euro in hebben gestort en heeft dat nog consequenties voor de mogelijkheid om de fietstunnel bij de Van Linschotenlaan wel of niet aan te leggen.

1835

1840

1845

1850

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, dank en waardering aan vooral mevrouw Kocken en mevrouw Zaal voor hun poging om uitgebreid antwoord te geven. Ik ben een beetje verbaasd over waarom al deze vragen. Wij zijn nieuwsgierig naar wat u allemaal bedoelt en wat u in die 8 weken heeft bekookst. Het zou jammer zijn als niemand uw akkoord zou lezen en er geen vragen over zou hebben, want daarvoor heeft u niet met elkaar onderhandeld. Zie het vooral van de positieve kant. De schriftelijke Statenvragen zijn er beduidend meer en ook van een iets andere orde dan vandaag gesteld zijn, dus ik zou richting de VVD zeggen, dit is niet hetzelfde en dat weet u eigenlijk ook wel.

1855

1860

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter, ik heb het coalitieakkoord ook gelezen en toen dacht ik, dat is niet mijn akkoord, want er staan veel slechte dingen in die ik al eerder genoemd heb, maar uiteindelijk gaat het om de uitwerking en die gaan wij zien. Ik ben blij om te horen dat ik GL weer hoor – ik neem aan dat de hele coalitie dat vindt – dat het ganzenbeleid bijvoorbeeld moorddadig was de afgelopen jaren en dat wij dat moeten gaan veranderen. Het gaat hem dus zitten in de uitwerking en dan gaan wij zien hoe wij dat kunnen veranderen. Ik denk dat wij heel veel dingen moeten gaan veranderen, niet alleen het ganzenbeleid, maar ook het natuurbeleid en dat gaan wij niet voor elkaar krijgen in dit fractiedebat, dat gaan wij doen in de uitwerking en daar zijn wij heel erg benieuwd naar.

1865

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Voorzitter, ik dacht inderdaad even dat alleen de vragen over HOV 't Gooi om een concrete reactie vroegen. De 9,5 miljoen euro is eruit gegaan omdat dat risicogeld was en het is inmiddels duidelijk dat dat risico zich niet heeft gerealiseerd. Daar kon dat weg en dat zegt niets over de fietstunnel, maar ik kan niet zeggen of die er wel of niet komt, want daar moet

nog over gesproken worden. Het is niet zo dat met het eruit halen van de 9,5 miljoen euro de fietstunnel is weggestreept.

1870

De heer **KLEIN** (CU): Ik ben blij om dat te horen, maar laten wij er in de commissie nog verder over praten, want het idee was juist, als wij 10 miljoen euro over hebben in het HOV-budget 't Gooi, dan kunnen we de fietstunnel aanleggen, maar als u er 9,5 miljoen euro uithaalt die wij over hebben, dan vraag ik mij af of dat nog gaat lukken.

1875

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Laten wij het daar dan nog over hebben, ik kan er nu niet meer van maken.

13. Indien aan de orde, stemming Moties Vreemd aan de orde van de dag

1880

De **VOORZITTER**: Motie 30, Vreemd aan de orde van de dag. De PvdA is mede-indiener van deze motie.

1885

Gedeputeerde **TEKIN**: Voorzitter. Dank aan de PvdD, terecht dat u ernaar verwijst dat vrijdag de termijn van het indienen van de zienswijze verstrijkt, maar ik wijs u erop dat ook fracties een zienswijze kunnen indienen. De PvdD kan ook gewoon een zienswijze indienen. Nu ben ik nieuw in dit dossier, maar het is niet heel erg gebruikelijk om heel erg op de inhoud van een concessie van een andere verlener te gaan zitten. Gehoord wat u te berde brengt, hebben wij in ieder geval geen bezwaar om dit mee te nemen in de zienswijze als PS dat zeggen. Deze wordt nu opgesteld en gaat uiterlijk eind deze week de deur uit. Ik laat het aan PS of wij dat wel of niet gaan opnemen, maar wij hebben er geen bezwaar tegen.

1890

De **VOORZITTER**: Dan volgt stemming nr. 10 over motie 30 Vreemd aan de orde van de dag. Stemverklaringen?

1895

Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): Voorzitter. Zoals door u al gezegd, staan wij ook op deze motie, hoewel wij niet op het papier staan. Wij als PvdA geloven heel erg dat je juist door naar het OV te kijken, dat hebben wij de vorige keer in de interim-commissie ook al aangegeven, dat wij het heel belangrijk vinden dat je kijkt naar aanbod gestuurd. Je kunt wel zeggen, de bussen zijn leeg maar als die worden overgenomen door buurtbussen en die zijn weer overvol, dan zijn er gewoon mensen die in die bus willen gaan zitten als die er zouden zijn, maar die zijn er niet meer. Dus wij stemmen voor de motie en wij vinden het belangrijk dat wij echt gaan kijken naar de omturning binnen het OV, hoe zorg je ervoor dat het aanbod gestuurd is.

1900

1905

De **VOORZITTER**: Wij gaan over tot stemming nr. 10 over motie 30. Er zijn nu 52 Statenleden aanwezig. Ik wil erop wijzen dat u moet tekenen, anders kunt u niet meestemmen. De stemming is open.

1910

Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Ik heb een treurige mededeling, ik kan niet stemmen, het knopje doet het niet.

De **VOORZITTER**: Dus de techniek laat u in de steek. Dan gaan wij op de oude manier stemmen. De apparatuur heeft het heel lang gedaan, maar bij de laatste motie laat hij ons in de steek. Er zijn nu 52 Statenleden aanwezig. Ik wil u erop wijzen ook na het reces, als u weggaat, kan
1915 gebeuren, meld u even af en als u binnenkomt, meld u even aan, want het is voor ons continu opletten hoeveel Statenleden er aanwezig zijn. Als het knopje straks weer gerepareerd is, dan blijven wij elektronisch stemmen. Wie is tegen de motie? Niemand, dan is hij unaniem aangenomen. Wat een mooi besluit aan het eind van dit prachtige jaar. Complimenten.

1920 **14. Sluiting**

De **VOORZITTER**: Dames en heren, de volgende Statenvergadering staat gepland op 30 september aanvang 13.00 uur. Wij gaan straks aan de borrel en er is een barbecue voor de Statenleden. Ik wil u bedanken voor de afgelopen maanden. Het was voor mij in januari ook een begin en op weg
1925 naar de verkiezingen heel interessant om dat te mogen meemaken. Ik zie uit naar de samenwerking na het reces, maar ik denk dat wij uzelf, de GS-leden maar vooral de griffie en het ambtenarenapparaat een applaus mogen geven voor al het werk dat zij de afgelopen tijd hebben gedaan. Ik sluit de vergadering om 17.15 uur.

1930

1935